

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

227. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1933. évi október 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai széküldéssel havonként 60 lej, póstantalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedési díj* címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postataktak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETESEK** díja: hirdetés oldalon 5 lej, páros (bal) szövegdalalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdalalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A liberális-párt felfelészülése

Van-e olyan párt, amelyik az ellenzékben nem szívélyes?

Amelyik ne lenne bőkezű az ígéretekben, ne háborodnék fel a kormányzat igazságtalanságai láttán, amelyik ne biztosítana bennünket arról, hogy ha hatalomra jön, elégtételt szolgáltat, amelyik ne pártolná az ipart, a kereskedelmet és a földművelést, amelyik ne hordozná a szívén a tőke és munka sorsát egyaránt?

Ellenzékben minden párt civilizált, megértő, szabadelvű, demokratia, önzetlen és tisztességes. Minden programban kanaáni méz csepeg.

A fogadalmak nagyrésze azután nem valósul meg egyáltalán, kis része pedig úgy realizálódik, hogy az eredeti ígérethez legfeljebb körvonalaiiban hasonlít.

Erről már bőséges tapasztalata van mindenkinek, egyénnek és közösségnek egyformán. Érthető divat lett tehát az, hogy a programokat senki sem becsüli semmire.

Noha ez a tulzot lebecsülés értelmetlen, indokolatlan. Mert függetlenül attól, hogy miként valósul meg, mivé fejlődik, vagy fajul, minden programnak van egy saját, megvalósítástól független értéke is: az, hogy a program valamely néposztály, valamely társadalmi réteg céljait, vágyait, ideáljait fejézi ki.

Ebből a szempontból azután különös értéket kell tulajdonítanunk a liberális-párt új kormányzati programjának.

Ugyanis e párt mögött, öt esztendő ellenzéki vergődés után, meglehetősen nagy réteg csoportosul. Azt kell mondanunk, hogy az ország közvéleményének és hajlandóságának többsége. Nem lelkes, nem hívó, nem rajongó tömeg ez. Ilyen már nincs. De azért tömeg. Ama nagy csalattatás után, amit a nemzeti-parasztpárt immár tulhosszu uralma jelentett és ama kietlenség után, amit Avarescuék, Gogăák, meg a többi ellenzéki pártocskák megígéreteikben is nyujtanak, — óh, mily fantasztikus, — az egyetlen pozitivum az óliberális párt.

Sulyos megnyilvánulásnak kell tartanunk azt, hogy a liberális-párt a legerőteljesebb szavakkal az alkotmányos-parlamentáris rendszer mellett foglal állást s új kormányzati programja általában egy antifasiszta kiáltványának hangnemét sajátította ki.

Ugy kell tekintenünk a programnak ezt a sajátosságát, mint a közvélemény döntő, számottevő, komoly és alkotó részének megnyilatkozását a kalandorpolitika ellen.

Ugyanennek a parlamentáris és alkotmányos álláspontnak ad hangot a program 16. pontja is, amely a következőket mondja:

— *A kisebbségekkel szemben való széleskörű szabadságpolitika folytatása és testvéri, harmonikus együttműködés.*

Sajnos, azt a széleskörű szabadságpolitikát, amelyet az óliberális-párt folytatni akar, eddig nem láttuk sehol. Ebből a szempontból a program kétes. Ezzel szemben a 16. pont, függetlenül attól, hogy mit jelent majd a valóságban, mégis nagy érték. Ugyanis a fajpolitika elitelését, kiküszöbölését jelenti.

Amint pozitív nyereségnek kell tartanunk a program 2-ik pontjának következő kitételét is:

— *Az eddig szabadjára hagyott, az osztály és felekezeti gyűlöletre építő áramlatok könyörtelen elfojtása.*

Revolveres merénylet Dollfuss kancellár ellen

A merénylő, aki elbocsátott katona, két lövést adott le a kancellárra: mindakét golyó talált

Egy elbocsátott nemzetiszocialista katona bosszuja a merénylet

A kancellár sebesülései nem sulyosak

Bécs, szeptember 4

Kedden délután Bécsben újabb merénylet híre rázta meg.

A merénylet áldozata ezuttal maga az osztrák kancellár: *Dollfuss*.

A merénylő pedig, amint sejteni lehet, nemzetiszocialista, tagja annak a párt-szervezetnek, amely az utóbbi hónapok alatt folytatolagos terror-cselekedetekkel akarta Ausztriát a nemzeti szocializmus karjaiba vinni.

A bécsi merénylet híre természetesen villámgyorsan szétterjedt Európában. A B. L. az első jelentést már Bukarestből kapta meg, ez azonban még nem volt teljes és minden részletre kiterjedő.

Az új és a részletekre kitérő jelentés a kora esti órákban érkezett meg Budapest-ről. Eszerint Dollfuss mindjárt ebédután a parlamentbe igyekezett egy keresztényszocialista bizottsági ülésre. A parlament közelében egy fiatal ember állott elébe, aki kezében kérvényt tartott. A kérvényt nem a kancellár, hanem a mögötte álló detektiv vette el.

A következő pillanatban a fiatalember hátralepett, revolvért rántott elő és egymásután két lövést adott le.

Az első golyó a kancellár bal mellét szorította, a második a jobb felső kart furta át. A sebek tehát könnyűek, semmi veszedelem nem rejtenez magukban.

Stockinger birkózik a merénylővel

A merénylet szemtanúi azt állítják, hogy a fiatalember többször is használni akarta még fegyverét, azonban

Stockinger kereskedelemügyi miniszter a második lövés után rávetette magát, kicsavarta a revolvért a kezéből és a gyenge fizikumú embert a földre teper-te.

Dollfuss maga nem törődött a merénylő

A liberális-párt tehát, amely e pillanatban szinte az ország nevében beszél, lándzsát tör a liberális-alkotmányos rendszer mellett, szemben a fenyegető, gyűlöletre alapított kalandáramlatokkal.

A program egyébként konzervatív, amint maga a liberális-párt is konzervatív. Amellett tökéletlen. Nem tér ki a részletekre. Szót sem

lőjével, hanem támogatás nélkül az első feltartóztatott autóra lépett és a mentőállomásra hajtatott, ahol sebeit kimosták, fertőtlenítették és bekötözték. A mentőállomásra is gépkocsin ment haza egyetlen egy detektiv kíséretében.

A lövések elhangzása után, természetesen, összeszaladtak az utcai járőrelők és a közelben posztoló rendőrök.

A merénylőt, akit *Stockinger* miniszter a földre teperve tartott, a rendőrök nyomban letartóztatták és beszállították a főkapitányságra.

A kihallgatás gyorsan ment. A merénylő

előadta, hogy *Bertil Rudolf*nak hívják, nemrégiben bocsátották el a katonaságtól, mert a nemzetiszocialistákat elbocsátották és a merényletet emiatti elkeseredésében, bosszúból követte el.

Az első bukaresti jelentés szerint a merénylő első golyója, amely a balmellbe hatolt, az egyik bordánál akadt meg.

Ez a hírforrás úgy tudja, hogy a bordában megakadt golyót azonnal egyetemi tanárok vizsgálták meg és megállapították, hogy az a testből egész könnyen eltávolítható és hogy a szükséges operáció nem jelent semmi veszedelemet.

A Banque de Paris et des Pays Bas blokáta a román kincstár pénzét

A pénzügyminisztérium energikus és felháborodott tiltakozó távirata

Bukarest, október 4.

Megirtuk, hogy a román kormány az elégedetlen külföldi hitelezőknek, néhány nappal ezelőtt új ajánlatot tett. Ez ajánlat lényege az volt, hogy a román kincstár a külföldi adósságok esedékességeinek 20 százalékát készpénzben kiegyenlíti, a további 80 százalékot pedig kincstári bon alakjában fizeti.

A hitelezők a kormánynak ezt az ajánlatát, ismeretesen, visszautasították. A pénzügyminisztérium azonban nagyon komolyan gondolta a dolgot. Erre mutat az is, hogy a szóbanforgó 20 százalékot a kormány nemcsak felajánlotta, hanem azonnal át is utalta Párisba, a hitelezőknek való kifizetés céljából. Az összeget a kormány a világszerte ismert Banque de Paris des Pays Bas nevű bankhoz juttatta el. Ez a pénzintézet, amely az 1929-es 7 százalékos és az 1931-es 7 és fél százalékos román kölcsönökben maga is sulyosan érdekelt van, bonyolítja le, szokás szerint, a román kincstárnak a külföldi tartozásokkal kapcsolatos pénzügyi műveleteit.

A Banque de Paris et des Pays Bas ezuttal azonban elfeledkezett az üzleti szokásokról. Erre mutat legalább az, hogy a pénzintézet, naiv kimagyarázkodással, a román kincstár pénzét, azaz az átutalt 20 százalékot, blokáta. A román pénzügyminisztérium a pénzintézet szokatlan eljárására távirati tiltakozással felelt. A távirat hangja, bukaresti szerkesztőségünk jelentése szerint, energikus és felháborodott.

említ a sajtószabadságról, az ostromállapotról. A kisebbségekkel kapcsolatban csak a fenti, általános, agyonmagyarázható mondatot kockáztatja meg.

De ez a program minden konzervativizmus, minden tultengően nemzetieskedő szelleme minden megvalósításbeli kilátástalansága ellenére is figyelemreméltó. Meri sokat ugyan nem nyujt. De megóvni ígér bennünket attól

a korszerű anarchiától, amelyet a többi ellenzéki pártok előkészítenek és amelynek, sok látszat szerint, a kormány is utat próbál engedni.

Nem a liberális-párt új színváltozása, hanem a többiek szörnyű árulása a magyarázata annak, hogy ez a párt mint a legszebb eszmei érték legmegbízhatóbb őrzője jelentkezhetik.

ROMÁNIA

népszövetségi ellenőrzéséhez ragaszkodnak a külföldi bankárok

A hitelezők Párisban közzétették ellenajánlatukat, amelyek lehetetlen feltételeket szabnak

Goga fel akarja „ébreszteni” a népet, az óliberálisok viszont higgadt programot állítottak fel

Kétes köntörfalazás a kisebbségekkel kapcsolatban az új liberális programban

Elhalasztják a parlament megnyitását

Bukarest, október 4.

A politikai érdeklődés középpontjában két ellenzéki pártnak, az óliberálisnak és a Goga-féle nemzeti agrárpártnak vasárnapi gyűlése áll.

Mint ismeretes, a liberális-párt végrehajtóbizottságának ülésén két jelentős megnyilvánulás történt: az első a feltétlen szolidaritás Gogával. A másik az új kormányzati program kinyilvánítása.

Ami az első pontot illeti, az óliberális-párt, legalábbis e gyűlésen, tökéletes egységre tett számot. Anghelescu volt közoktatásiügyi miniszter, aki a belső ellenzéki mozgalom feje volt és Săveanu volt egészségügyminiszter, aki ez oppozíció jelentősebb figurái közé tartozott, félreemlértető beszédekkel mondták az egység mellett. Ezek a szónoklatok nem közönséges tünetek. Ugyanis közismert, hogy az óliberális-párt tehetetlenségének, amely már az öt éve óta tartó ellenzéki helyzetben nyilvánul meg, éppen Duca a legfőbb oka. A párt talán már régóta hatalomra jött volna, ha az udvarnak több bizalma van az elnök iránt.

Az ökirályság nyers, anyagias, könyörtelen politikai életében a Ducához való ragaszkodás az első — hogy is fejezzük ki? — lelkes tünet. Az óliberális-párt a vezére mellett való kitartással figyelemreméltó lelkesedésről tett tanúságot. Sokkal többről, mint amennyit a nemzetiparasztpárt belső vonaglásaiiban vezéréivel kapcsolatban tanúsított és tanúsít.

Ami a liberális-párt kormányzati programját illeti, két alapvető álláspontot

kell különös figyelemmel kísérni. Az első az, hogy a párt, amely kétségen kívül az egészen közeljövő kormányát fogja adni, leszögezte magát a lej stabilizációja mellett: tehát a restabilizáció és infláció hívei egyelőre várhatnak. A második az, hogy Ducák a konverzió kiszélesítését kívánják. Pontosabban: a konverzió alkalmazását a városi adósságokra is.

A konverzióval kapcsolatban a liberálisok határozott fejlődésről tettek tanúságot. Mint emlékeztet, a párt eleinte konverzióellenes volt. Azután egy közvetítő, kiegyeztető álláspontot foglaltak el. Végül pedig nyíltan a konverzió, sőt a szélesebb körű konverzió mellett foglalnak állást. Maga Dinu Bratianu, aki a liberális-párton belül a bankpolitika legexponáltabb képviselője volt, szögezte azt le, hogy az adósok jogait a liberális-párt nemcsak tiszteletben fogja tartani, hanem lehetőleg még szélesíteni is fogja.

GOGA,

amint megirtuk, Besztercén tartott gyűlést. Lényege mindannak, amit hosszan és meglehetősen zavarosan előadott az, hogy a tömegekre épít.

Mit jelent az, ha ma egy középszerűen népszerűség nélküli, lejárt politikusi tömegekre épít?

Azt, hogy új izgató jelentkezik. Goga nem is nagyon titkolja, hogy a „tömegek felébresztése” a célja.

Szükséges eszközöket akar igénybe venni. A politika Goga-féle jelenségeivel kapcsolatban a liberális-párt nyugodtsága, mértékletessége megnyugtató jelenség.

A liberális-párt kormányzati programja

Rövidesen ismertettük már előző számunkban az óliberális-párt új kormányzati programját. Miután ez a program minden valószínűség szerint már a legközelebbi jövőben az ország közvetlen sorsa lesz, érdemesnek tartjuk a 20 pontból álló tervezetet részletesebben is közölni. A programnak „Nemzeti védelem és új-jáépítés” a címe. Pontjai a következők:

1. Az alkotmányos parlamentaris rendszer őszinte alkalmazása.

2. A tekintély eszméjének megerősítése kormányzati presztizs és rendérzék által, a faji és felekezeti gyűlöletre alapított újramlatok leküzdésével.

3. Az állam, a megyék és a községek megkároosítóinak gyorsított eljárás útján való megbüntetése.

4. A törvénykezési eszelősség megszüntetése, hogy így megszűnjének a közélet anarchikus jelenségei is.

5. Az adminisztrációs szervezet egyszerűsítése, a tényleges szükségletekhez és költségvetési lehetőségekhez való alkalmazása és a közigazgatásban új szellem bevezetése. (Ezt a pontot a program részletesen kifejti.)

6. A konverziós probléma megoldása a követelmények csökkentése által, amivel kapcsolatban elsősorban az adós teljesítőképességét veszik majd figyelembe, valamint az értékek árának csökkentése által. Hosszu fizetési lejáratok, kis kamatok. Az állami és a Nemzeti Bank látják el az ügylet pénzügyi részét.

7. Az adózók teljesítőképességéhez mért adószolgáltatás, vagyis általános adócsökkentés. A liberális-párt közvetlenül hatálmajárvétel után hatalmas megtakarításokat igyekszik keresztülvinni az állami kiadások területén, amely most, a párt álláspontja szerint, feleslegesen túl van terhelve. A párt meg van győződve arról, hogy az adócsökkentés az állami bevételeket nem fogja csökkenteni, sőt szaporítani fogja, Tehát az adóügyi inkoizíció megszünteti, mert már a mult tapasztalatai is bebizonyították, hogy a korrekt, közigazgatási lelkiismeretesség több hasznot hajt, mint a könyörtelenség. A liberális kormány a külföldi hitelezőknek csak az ország fizetőképességének arányában fog fizetni.

8. A földművelésügynek az állampolitika homlokterébe való helyezése.

9. A nemzeti ipar és román kereskedelem helyreállítása, a nemzetiparasztpárti kormányzatok hozzá nem értő ténykedései és rendszeres túldözése után.

10. Oly szociálpolitika életbeléptetése, amely a munkásosztály életfeltételeit biztosítja és amely megbecsüli a munkát meg az emberi méltóságot.

11. A közegészségügy újjászervezése, különös tekintettel a falvakra.

12. A közlekedési lehetőség megkönnyítése és modernizálása.

13. A kultúra minden téren való továbbfejlesztése, különös tekintettel az analfabétizmus megszüntetésére. (Ebben a pont-

ban kellene kifejtenie a liberális-pártnak kisebbségoktatási terveit. Idevonafokozólag azonban a párt meglehetősen homályos, a mint a következő pontban, a

14-ben a nemzeti egyházak közötti együttérzés helyreállításáról intézkedik, leszögezve azt is, hogy „a román nép nagy tömegeit magába ölelő egyház előjogos szerepének biztosítása” is a párt céljai közé tartozik. Az óliberálisok tehát erős nemzeti vonalon kívánnak mozogni.

15. A bíróság és az igazságszolgáltatás presztizsének erősítése.

16. A kisebbségekkel szemben a széleskörű szabadságpolitika folytatása, testvéri, harmonikus összeműködéssel. (Vajjon melyik kormány politikájának folytatására gondolnak a liberálisok?)

17. A csatolt tartományok rendszeres segítése kulturális és anyagi téren.

18. A hadsereg erősítése, minden áldozatra való tekintet nélkül.

19. A béke és a békeszerződések fenntartására irányuló külpolitika.

20. Pénzügyi stabilitás.

Mihalache megérkezett Szovátrára és tárgyalta Maniuvval, aki a kormánypart nagygyűlésének összehívását követeli

Szovátrával kapcsolatban, ahol Vajda Sándor kiküldöttei puhítják Maniut, semmi új jelentés sincsen. Ezzel szemben jólérsült körökben álhatatosan a parlament megnyitásának elhalasztásáról beszélnek.

Mint ismeretes, a kormány a parlamentet október 15-én akarta megnyitni, mintegy jelöl annak, hogy nincsen félnivalója.

Az új dátum november 15-ike lenne. Annak jelöl, hogy mégis van mitől félni.

Ujabb jelentések arról számolnak be, hogy Szovátrán meglehetősen nagy a politikai élénkség. Maniu és Popovici igazságügyminiszter hétfőn egész napon át tárgyaltak. Értésülések szerint Popovici hangsúlyozta Maniu előtt, hogy

Vajda semmiféle feltételt nem állít fel, egyben azonban az igazságügyminiszter leszögezte azt a véleményét, hogy a maniuista igazgatásnak Erdélyben minél előbb meg kell szünnie.

Maniu erre azt válaszolta, hogy ezuttal nem engedhet határozottságából és meg akarja tartani az általa eddig elfoglalt pozíciókat.

Ő is azon a véleményen van, hogy a párt-helyzetet tisztázni kell, de e célból szükségesnek látja a párt nagygyűlésének összehívását, hogy ez a nagygyűlés mondja ki a döntő szót.

A kormánypart végrehajtóbizottsága a konfliktus ügyében, Maniu véleménye szerint, nem illetékes dönteni.

Popovici missziója Maniunak e magartatása következtében sikertelenül végződöttnek tekinthető.

Hétfőn este fél 9 órakor Szovátrára érkezett Mihalache volt belügyminiszter, a kormánypart alelnöke is. Mihalachet a pályaudvaron a Maniu környezetébe tartozó képviselők várták.

Maniu és Popovici Mihalache érkezésé-

Mint minden program, úgy a liberálisoké is tartalmas és sokatigéző.

Sajnos, a program még nem tett. Ettől eltekintve a liberálisoknak egyébként a mai hangzavarban mégis csak vigasztaló célkitűzéseik éppen a kisebbségeknek nem tulsok jót ígérnek. Ugyanis az a két pont — a közoktatásra s az egyházakra vonatkozó pontok — amelyek alkalmat adtak volna a liberálisoknak pozitív kisebbségpolitika leszögezésére, nem mondanak semmit. Viszont a kisebbségekkel közvetlenül foglalkozó szakasz nem egyéb szóvirágnál, mert ama szabadságpolitika folytatását ígéri, amely szabadságpolitika még sohasem létezett.

Tehát nem is folytatható.

A külföldi hitelezők nyilvános ellenajánlatot tettek a román kormányának

Ismeretes, hogy a román kormány a külföldi hitelezőkhöz újabb ajánlattal fordult oly értelemben, hogy a kincstár az esedékes részletek 20 százalékát kifizeti, a többi 80 százalékról pedig bonokat ad.

Ezt az ajánlatot a hitelezők visszautasították. Ezzel szemben a francia hitelezők egyesülete hétfőn este

nyilvános ellenajánlattal fordult a román kormányhoz.

Ez az ellenajánlat először is elítéli a román kormány által életbeléptetett transzfermoratóriumot, majd a következő feltételeket állítja fel:

1. A román kincstár külön számlán helyezze letélbe azokat az összegeket, amelyeket augusztus 15-én kellett volna kifizetnie az 1929-es 7 százalékos és az 1931-es hét és fél százalékos kölcsönök után.

2. A román kormány teljesítse azt az 1933. februárjában vállalt kötelezettségét, hogy gazdasági és pénzügyi irányítását a Népszövetség által kijelölendő szakértőknek engedi át és így e szakértők a legközelebbi időn belül már kezdjék is meg munkájukat Bukarestben.

3. Október folyamán egyezmény köttessék, amely a román kormány számára az 1933 október 1-e 1934 március 31-ike közötti időszak fizetési esedékességét megkönnyíti.

4. Decemberben pedig az összes román kölcsönökre vonatkozó könnyítési egyezmény köttessék.

Miután a hitelezőknek ez az álláspontja mereven ellentétes a román kormány hajlandóságával, egyezsége e pillanatban mégcsak kilátás sincsen.

nek időpontjában nem tartózkodtak Szovátrán, mert mind a ketten vadászatra mentek. Csak kedden délelőtt 11 órakor tértek vissza Szovátrára és azonnal felkeresték Mihalachét. Hármásban megkezdették a tanácskozást, amely kedden egész délután tartott.

Mihalache egyébként Maniunak és Popovicinak Szovátrára való visszatérte előtt Socol Auréllal, dr. Bianu Cornéllal, Popa Ágostonnal, Nemes Simionnal, Leucutia doktorral és Maniu több hívével tárgyalt.

Csehországban hazatérésnek minősítik a Hitler-propagandát

Prága, október 4.

A cseh kormány irtóharcot indított a napról-napra jobban terjedő nemzetiszocialista mozgalom ellen. Hétfőn Máhrisch-Osttrauban letartóztattak három diákok, akik hitlerista propagandát fejtettek ki. A három diák ellen hazatérés miatt indítottak eljárást.

A rendőrség és a csendőrség egyébként Csehszlovákia más vidékein is nyomoz a náci mozgalom hívei után s a jelentések úgy mondják, hogy eddig is már igen sok csehországi náci hívezért vettek őrizetbe.

Szerencsés számok

150.000 lejt nyert: 37728 4392.
80.000 lejt nyert: 44488.
60.000 lejt nyert: 7574.
25.000 lejt nyert: 60396.
20.000 lejt nyert: 50457 19556 20248 20997.
15.000 lejt nyert: 31426 67952 55113 7934 71647.
12.000 lejt nyert: 77271 10270 52786 34539 3822 52566.
10.000 lejt nyert: 43743 70934 15271 10102.
8000 lejt nyert: 17427 6393 3959 70723 42125 53950 84670 33465 5981 50592 67535 51299 18522 78550 57697 32027.

Kubában a legszörnyűbb polgárháboru dühöng

Battista őrmester levette a fehéreket és most a vörösekkel akar leszámolni

Véres utcai harcok mindenfelé

Havanna, október hó 4

Kubában teljesen felborult a helyzet. Az, ami történik Havannában a jobbsorsra érdemes ország fővárosában és a környékbeli városokban is,

az már szabályos polgárháboru, amely az egyszerű amerikai segítséggel diadalra vitt forradalom után tört ki.

Amerikának annakidején csak Machado elnök elűzése volt a fontos azért, hogy többé ez az elnök és az az uralkodó rezsim, amely ehhez az elnökhöz fűződött, ne gördítsen akadályokat az Egyesült Államok kereskedelmi és pénzügyi tervei elé. Ezt el is érte azzal, hogy addig támogatta a forradalmat, amíg Machado elmenekült s az ország vezetését olyan emberek vették kezükbe, akik engedelmes szolgálói és hívei az amerikai célkitűzéseknek. Ugy látszik azonban, hogy Washingtonban nem látták tisztán a helyzetet, mert nem számoltak azzal, hogy könnyebb a forradalmat elindítani mint aztán megállítani. Machado elnök után katonai uralom következett, amely nem tett szert osztatlanul az ország és a főváros lakosságának.

Zürzavaros állapot következett a forradalom győzelme után. A munkásság elégedetlen volt az elért eredményekkel, tehát tovább „folytatta” a forradalmat. Az utcai tüntetések és összecsapások nem szűntek meg, sőt egyre hevesebbekké váltak. Ezekben a zürzavaros napokban került előtérbe Battista, az egykori őrmester, aki rövidesen olyan sikereket ért el az utca révén, hogy a kubai hadsereg vezérkari főnöke lett az új rezsim szolgálatában.

Másodszor fordult elő tehát az a rendkívül furcsa eset, hogy a forradalom győzelmére vitt olyan embert, akihez tulajdonképpen semmi köze sem volt. Battista annak az újabb uralomnak a szolgálatába állott, amely ellen a kubai forradalom tovább folytatta a harcot, mert nem az az uralom és kormányzat volt, amelyet ő akart.

A munkásság és általában az utca határozottan és kifejezetten kommunista forradalmat akar. Ezért ismétlődnek folyton az utcai tüntetések és az utcai harcok, a melyek a fővárosról átrajzódnak már a vidéki városokra is. Havannában legújabbán egy kommunista diák temetése szolgált alkalmat az újabb kommunista tüntetésre és a nyomában keletkezett véres utcai harcra. A rendőrség szét akarta osztani a tüntető tömeget, a kommunisták azonban közáporral feleltek a felhívásokra.

Erre aztán sortüz dördült el, amely kilenc munkás-halottat és 20 súlyos sebesültet eredményezett.

A sortüzet katonaság adta le, az a katonaság, amelynek most Battista volt őrmester parancsolta, tehát az az ember, akit a forradalom vetett a felszínre.

A jelenlegi uralkodó rezsim azonban a folytonos és kegyetlen sortüzek ellenére is egyre gyengébben áll. A dúló polgárháboruban ugyanis kialakult már a harmadik csoport is, az ellenforradalmi tisztok csoportja, amely Kuba függetlenségéért harcol. Ez az ellenforradalmi csapat, amely javarészt katonatisztekkel áll, napokkal ezelőtt eltorlaszolta magát a Nemzeti Szálló hatalmas épületében és itt felvette a fegyveres harcot a kormány csapataival.

TANKOKKAL EGY SZALLODA ELLEN

A döntő küzdelem az ellenforradalmi tisztok és a kormány-csapatok között hétfőn hajnalban kezdődött meg és hétfőn délután zajlott le.

A sorkatonaság a kora reggeli órákban megkezdte az előrenyomulást, de a tisztok a szálló falai mögül halálos biztonságban lőttek a katonaságra. Délben aztán tankok és páncélos-autók

vonultak fel a szálló ellen. Délután egykor az ellenforradalmi tisztok feleségei Wels amerikai nagykövethoz fordultak és kérték, hogy Amerika avatkozzék bele a harcba, hiszen az ellenforradalom teljes letörésével Kuba kétségkívül a kommunizmusba sodródik. Wels nagykövete azt felelte, hogy az amerikai intervenció csak Rooseveltnél elnök egyenes utasítására történhetne meg.

MEGADTÁK MAGUKAT A FEHÉREK

A kormány erre egyórai fegyverszünetet rendelt el s felszólította az angol és amerikai állampolgárokat, hogy távozzanak a szálloda körüli veszélyes zónából. Aztán megszólaltak az ágyuk és a bombanélők. A tisztok az ágyukkal való ostromot nem bírták, kitérték a fehér zászlót. A kormánycsapatok megszállták a szálló épületét, a tisztok letaróztatták, a fegyvereket elkobozták. Aztán 15 súlyos sebesültet és 25-30 halottat szállítottak el.

Megánjelentések szerint a halottak száma 100 embernél is több, ami az ágyuk fellépésének köszönhető.

A kormány és Battista őrmester tehát sikeresen levette az ellenforradalmi megmozdulást és most teljes erejével fordulhat a kommunisták ellen. A legújabb jelentések azonban arra utalnak, hogy a helyzet még ennyire sem „tisztult” s valóban kiszámíthatatlan, hogy a többféle ágazó forradalmi erők merre viszik az országot. Néhány jelentésből ugyanis az derül ki, hogy

Battista őrmester nemcsak az ellenforradalmiak és a jelenlegi forradalmárok vagyis a kommunisták ellen harcol, ha-

A kommunisták is megkezdették a harcot

Esti telefonjelentéseink arról adnak hírt, hogy

keddre virradó éjszaka városszerte megkezdődtek az utcai harcok.

Ez a harc már a kommunisták utolsó rohama. Az utcákon torlaszok vannak és véres guerilla-harcok folynak mindenfelé. A Cabana-erődbe szorult 500 katonasorosa teljesen bizonytalan. A kikötőből állandó gránáttűz hallatszik.

A Nemzeti Szálló épülete, ahol a hétfői harc lefolyt, borzalmas képet mutat. A falakban 50 gránátluk számolható meg, az épület ormárol pedig egy inkább véres, mint fehér lobogó csüng alá.

Fézzel jelezték az ellenforradalmi tisztok, hogy megadják magukat. A katonaság elvonulása után egyébként a szálloda épületét csőcselék rohanta meg és fosztogatni kezdett. Az épületben egy elrejtőzött tisztet is találtak. Ezt felkoncolták. A spanyol nagykövete a fosztogatás láttára fel akarta keresni az elnököt, hogy katonai

csapatokat kérjen a rend helyreállítására. San Martin elnök azonban sehol sem található. Állítólag az egyik kórházban fekszik sebesülten és fogságban. Ebben a pillanatban még nem lehet tudni, hogy a kommunisták, vagy Battista őrmester csapatai tartják fogságban az elnököt.

Jellemző a helyzetre, hogy Havannában az utcai tömeg egyrésze diadalittasan éljenzi Battistát.

Egyáltalában nem lehetetlen, hogy Battista kedde estére újra mint kommunista lép előtérbe és katonaságával végérvényesen biztosítja a kommunista forradalom győzelmét.

Az ABC diákegyesület, amely nagyon közel áll a kommunistákhoz, készen áll a föllépésre s így a kommunista puccs megkísérlése talán csak órák kérdése

AMERIKA MÉG VÁR

Washingtonból érkezett jelentéseink szerint az amerikai külügyminisztérium véleménye szerint még nem érkezett el az

nem el akarja tenni az utból magát az új elnököt és kormányát is.

Ezek szerint az újabb jelentések szerint a Nemzeti Szálló véres ostromát nem a kormány, hanem Battista rendezte meg a maga szakállára azért, hogy a legteljesebb katonai hatalom birtokában maga vehesse át az uralmat az új elnöktől, San Martintól. Van már olyan jelentés is, amely szerint San Martin elnök már le is mondott, ezt azonban még nem erősítették meg.

Az új elnök elűzése és Battista őrmester katonai hatalmának teljes kibontakozása azonban még távolról sem fejezi be a kubai forradalmat.

A kommunista munkásság ugyanis ma már tudja, hogy Battista őrmesterben kit emelt föl s amennyire San Martin elnöktől szeretne szabadulni, annyira gyűlöli már Battista őrmestert is.

A kommunista forradalmárok kiadták a végső harcra vonatkozó jelszót. A vidék mindenütt tele van agitátorokkal és az ország munkássága csak a jete vár, hogy kimondja az általános sztrájkot és kivonuljon az utcára Battista őrmester hadserege ellen. Hírek szerint Santiago de Cubában már ki is mondották az általános sztrájkot.

ideje annak, hogy Amerika közbelépjen. Minden eshetőségre való számítással azonban a New-Mexiko nevű hadihajót utnak indították Havanna kikötője felé, hogy a tenger felől erősítse a már ottlévő hadihajókat.

A washingtoni jelentések kétségkívül nem számolnak még a legújabb kubai fejleményekkel. Lehet, hogy Washingtonban még úgy látják Battista őrmestert, mint aki a kezében levő katonai hatalommal biztosítani tudja az első forradalom eredményeit és le tudja verni az új kommunista forradalmat. Ez ellen a Battista ellen nincs kifogásuk még akkor sem, ha elüzi San Martin elnököt s a maga katonai diktatúrája alá hajtja az országot.

Az az új Battista azonban, amelyre a legutolsó jelentések célozgatnak, már aligha fog tetszeni Amerikának. Az Egyesült Államok hadihajói valószínűleg nyomtan munkába kezdenek, ha Battista katonasága a kommunista forradalmat témasztja alá.

Adófizetés buzával

Érdekes pénzügyminiszteri rendelet

Nagyvárad, október 4.

A nagyváradai pénzügyigazgatóság nagyon érdekes rendeletet kapott, amely arról intézkedik, hogy

miképpen kell a parasztságtól ezentul az adót behajtani.

A rendelet voltaképpen nem más, mint a buzaadó bevezetése. A parlament nem szavazta ugyan meg azt a lehetőséget, hogy a gazda ezentul buzában is leróhassa adóját, de

a pénzügyminiszter mégis olyan rendeletet adott ki, amely majdnem egyenértékű az adóbuza intézményes bevezetésével.

A rendelet úgy intézkedik, hogy amennyiben a gazdának nincs más értéke, mint a terménye,

az adóhivatal a terményt is hajlandó adófizetesként elfogadni.

Ennek azonban nem az a módja, hogy a gazda egyszerűen az adóbeszedőnek, vagy a végrehajtónak adja át a terményt, hanem a gazda köteles a terményt a Szövetkezetek Központjának felajánlani.

A Szövetkezetek Központja megvásárolja a gazda által felajánlott terménykészletet és annak árából a Szövetkezet előbb a gazda hátralékos adóját fizeti ki, míg a fennmaradó összeget a gazda kezéhez fizeti le.

A felvásárolandó gabonanemű árára vonatkozólag is intézkedik a rendelet, amely le-

s Szövetkezetek Központja a gabonáért olyan árat köteles fizetni, amilyen árat a Szövetkezetek Központjának helyi becsüése megállapít.

Ez a rendelet különösen azért is szimpatikus,

Kalifornia partvidékein ismét földrengés pusztított

London, október 4.

Még ki sem heverte a kaliforniai partvidék a koratavaszi borzalmashatásu, rengeteg kárt okozó földrengés pusztításait, máris újabb irtózatoss erejű földrengés vonult végig ezen a vidéken.

Los Angelesben, Passadenában, Long Beachben és Santa Barbarában a földrengés rengeteg házat megrongált és romba döntött.

Az emberek, akik még élénken emlékeztek a márciusi földrengésre, fejüket vesztve rohantak ki a szabadba. A jelentések egyelőre nem számolnak be emberélet áldozatokról, az azonban bizonyos, hogy a

szabadba menekülők óriási sebességgel száguldó gépkocsijai több embert elgázoltak.

Elemi csapást jelentenek Batáviából is, ahol

a Marapi tűzhányó kitört és láva és hamuesővel árasztotta el a környéket. A holland-indiai hatóságok intézkedésére a tűzhányó körül 30 kilométeres körzetben a falvakat kiűritették és a lakosságot védettebb helyre szállították, hogy a tűzhányó kitörésének következményeitől megmentsék.

Az óvintézkedéseknek tulajdonítható, hogy emberéletben eddig kár nem esett.

BENCZEL BÉLA RIPIORTJA:

ISMÉT MANIU ÉS ISMÉT SZOVÁTA

Amíg az ujságíró eljut a Maniu-interjuig

(A B. L. kiküldött munkatársától)

Szováta, október 4.

Ezen a nyáron már negyedszer vagyok Szovátán, mindannyiszor — hogy egy üzleti kifejezéssel éljek — Maniu-ügyben. Amikor először voltam, június elején, hogy a kereskedelmi szakkifejezéseknél maradjak, még lanyha volt a belpolitikai tőzsdén a Maniu-irányzat. Akkor mondtott le a párt elnökségéről Maniu és bár Mihalache és Popovici már akkor is akárcsak most, békeangyalokként érkeztek meg a fürdőhelyre, a Maniu-kérdés még nem volt olyan égető problémája az országnak, mint ma. Másodszor Maniut vártuk a fürdőigazgatóval együtt, de hiába és nekem meg kellett elégednem egy parasztpárti képviselő nyilatkozatával. A harmadik szovátai utam, a pár héttel ezelőtt lezajlott nagy politikai találkozóval állott összefüggésben, míg most negyedszer ismét Maniuhoz jöttem ki, az immár néptelen fürdőhelyre.

Amikor először voltam Maniunál, csak egy hisztérikus túrli festő vendége volt a fürdőnek, ki egész nap a hegyeket járta festővásznával és palettájával és gyakran találkozott a hegyekben Maniu Gyulával, aki viszont egy tősgyökeres, nagybajszu magyar erdőkerülővel mássza meg már korán reggel a környező hegyeket.

Közben volt egy párszáz fürdővendég Szovátán, szerelmek, viszonyok fonódtak pár röpke hétre, talán házasságtörés is történt a Medve-tó segítségével, amit vagy megtudott az érdekelt házastárs, vagy nem. A túrli festő mindezt átélte és még ma is itt van a fürdőhelyen. És reggeli sétáiban most ismét Maniuvall találkozik, meg az erdőkerülővel.

Pedig ha tudná a túrli festő, hogy közben mennyi minden történt az országban. Hallhatott volna a Boila-fő répiratőr, olvashatta volna többszáz cikkben és

ugyanannyi beállításban a Vajda—Maniu konfliktust, amely az optimisták szerint már többször kitörhetne volna a kormány nyakát és akkor nem csodálkozna, amikor meglátja a szovátai vasuti állomáson a minden komforttal felszerelt miniszteri szalonkocsit.

Amelyből most Popovici békeangyal száll ki, akinek ha nincsenek is szárnyai, mégis a béke szent szimbólumaként érkezett egyenesen Bukarestből a szovátai „szfűnx”-hez.

És egy félóra múlva lezajlik az első nagy és „történelmi” jelentőségű találkozó Popovici Mihály és Maniu Gyula között a fürdőkádban. Ez szóról-szóra értendő. A fürdőigazgató melegen ajánlja két illusztris vendégének a Fekete-tó mellett levő iszap-kád fürdőket és Popovici és Maniu örömmel elfogadják az ajánlatot.

Izszappakolás és politika

A fürdőigazgató személyesen irányítja az „iszap”-pakolást és a két politikust, most igazán „fekete”.

Az uszapfürdő ideje alatt, amikor esetleg az ország legfontosabb problémái hullámanak a piszkos habokban, Maniu „testőrgárdája”, az a néhány képviselő és szenátor, aki állandóan mellette van Szovátán, egy csoportban sétál fel és alá izgatottan beszélgetve a szovátai verőfényben uszó sőtányon.

Én is várok. A mi örök foglalkozásunk. Egyszer a politikusra, egyszer a nagy íróra, másszor a világhírű színészre. Most az exminiszterelnökre várok és közben egy szovátai bennszülöttel, volt magyar hadseregbeli csendőrmesterrel beszélgetek. Jó román neve van, Maniu híve és régi földije. A Consiliul Dirigent ádjében Maniu magándetektívje volt. Most verőfényes napokon és olyankor, amikor Maniu egyedül van, sőtápartnere.

És kérdezősködésekre így felel:
Délelőttönként szoktam vele sétálni. Sokat beszélgetünk és mivel annyit olvasom róla az újságokban, hogy nem nyilatkozik ujságíróknak, már kíváncsiságból is kérdezősködöm. Megkérdelem tőle, Kezdetes ur, mi lesz ebből a világból, mert nagyon rosszul van ez így. És így válaszol:

„Bizony rosszul van ez így, öreg barátom és ki tudja, hogy mikor változik meg. Tudod, rosszak, nagyon rosszak az emberek.”

Egy félóránál beszélgetek az öreg harccsal, amikor a fürdő sőtányán serény léptekkel megjelenik testőrségétől körülveve: Popovici és Maniu. Maniu jól néz ki, frissebb és fiatalabb, mint valaha és amikor megpillant, rámszól:

— Magát mi szél hozta erre?
— Fürdeni jöttem, miniszter ur — felelem.

— Nem vagyok miniszter.
— Hát akkor elnök ur! — mondom.
— Már az sem vagyok — javít ki újból Maniu.

— Talán képviselő ur! — vetem közbe.
— Az még igen — fejezi be a vitát ironikus mosollyal Maniu „képviseelő” ur és megindulunk a sőtányon.

A csendőrmester, akivel az előbb Maniu és Popovici is lekezeltek, most elbucszik.

— Sárut mána, Mária Voastră — („kezet csókolom, Nagyságod”) hangzik lelkesedve a bucsuköszöntés a volt csendőrmester szájából és ebben az elragadtatott, áhitatos, papnak szóló köszöntésben benne van tömören az erdélyi román nép Maniu-pszichozisa. Ilyen fanatikus atmoszférában él a volt magándetektív és csendőrmesteren kívül még sok ezer román Erdélyben. És ezért probléma a Maniu-probléma.

Elkísérjük Popoviciot a Doina-villáig, ahol elszállásolták a minisztert. Ebéd előtt, lefekszik még egy kicsit. Megkérde Maniut, bucsuzól:

— És te mit csinálsz most, Gyula?
— Sétálok egyet a fiukkal — hangzik a válasz.

— Akkor én se fekszem le — válaszolt Popovici.

— Te csak aludj egyet Mihály. Amikor alszunk, alszunk és más az, amikor beszélgetni kell.

A kettőt egyszerre nem lehet csinálni. Az ajtóhoz érünk. Maniu előrebozsítja Popoviciot és széles mosollyal így szól:

— Parancsolni miniszter ur! — és megnyomja a miniszter szót.

Popovici még meghívja magához, még pár percig beszélgetnek, úgy látszik, nem tudnak elválni egymástól, mi pedig kinn csupa fül vagyunk. Pedig semmi sem szüldök ki a szobából.

Pár perc múlva Maniu ismét megjelent. Mintha vidámabb lenne mégis egy fokkal, mint ezelőtt.

Most beszélgetünk ketten egy kicsit. Nagyon kicsit. Mert Maniuvall nem sokat lehet beszélgetni. És ha igen, akkor egyoldalúlag. Különösen, ha ujságíró az illető.

Erre nézve jellemző a következő epizód:

Az egyik közismert román riporter meg érkezett Maniuhoz Szovátára. Érkezésekor Maniu éppen a hegyekben volt. Bezavart egy pár emberrel, megtudott egyet-mást és leadta telefonon a kész Maniu-interjú lapjának. Amikor a jölgát elvégezté és a vasúthoz igyekezett, akkor érkezett meg Maniu. Kezet fogott vele, üdvözölte, elragadtatással nyilatkozott kitünő arcszínéről és mint aki jól végezte a dolgát, elutazott. Egy szót sem kérdezett Maniutól.

A jó barackpálinka

Én se sokat kérdezősködöm, mert minden kérdésemre kitérő választ kapok. Belegyűdtem a megváltoztathatlanba és most már a társalgás banális kérdések körül forog.

Az ebédidő már közeleg. Maniu kedvenc és annyiszor emlegetett barackpálinkája, amit elhozott magával Badacsonyból, már ott van az asztalon. És a kitünő és saját termésű badacsonyi bor és Valakitől azt hallom, hogy egy este Maniu szűk-körü társasággal két üveg pezsgőt ivott meg. Akor kellett volna megintertjuvolni. Talán megoldódott volna a nyelve.

Az ebéd megkezdődik, vidám pohár-csengés, beszélgetés hallszik ki az alkalmi vendéglőből, ahol a társaság ebédel és ahol az asztalfőn ezuttal egy csinos fiatal hölgy és nem Maniu ül. A hölgy Maniu hívének, Pavel Pavel képviselőnek a felesége, aki kétségtelenül jól érzi magát a nemzetiparasztpárt Maniu-frakciójának vezérkarával.

Ebéd alatt egy körinterjú csinálók kárpótlásul mindazokkal, akik ebben a pár napban Maniu Gyula körül vannak.

Nyitra Gyuri, Maniu erdőkerülője nagyon meg van elégedve a „kegyelmes” úrral.

— Jobban mássza az kérem a hegyeket, mint én — pedig én fiatalabb is vagyok és az is a foglalkozásom. Bizet nem érte-

nek én a miniszterséghez.

Ammán más kérdés, — felelem jó magyaron.

A vendéglős sem zárkózik el az interjú elől. Maniu Gyula napi étkezéséről kérdezősködöm és megkapom az étlapot.

Tegnap délben zöldbalevest és sült szarvonnát ebédel Maniu, Mára gulyásleves és turós-gombócot rendelt. Egyszerűen és keveset étkezik. Vajjon a kísérte is?

A kereskedő még arról informált, hogy Maniu tegnap vagy tizenöt képes-anzixot vásárolt nála. Vajjon kinek írt? Vajda például biztosan örömmel vette volna a megemlékezést.

Az ebédnek vége van. Most Maniu is hazamegy, de most sem fekszik le. Hívei körüülük és áhitattal hallgatják szobája verandáján. A veranda asztalán friss vi-

Nagyon rosszul megy a vasútnak

A vonatoknak körülbelől 50 százalékat leállítják

Uj menetrend lép életbe

Jasi, október 4.

A román államvasutak legutóbbi mérlege azt mutatta, hogy a vasut bevételei csökkenőben vannak. Rosszul megy a vasútnak is. Ilyenformán azt határozta el a vasutigazgatóság, hogy nagyarányú takarékosági intézkedéseket lépjen életbe. Vasárnap, október 8-án új menetrendet lépjenek életbe,

amely 6 hónapig marad érvényben.

Az egész országban jelentősen leszállítják a vonatok számát.

Az eddigi vonatok mintegy 45—50 százalékat szüntetik meg. Különösen panaszkozhatik az az országrész, amelynek Jasi a vasuti központja, mert itt aránytalanul sok vonatot állítanak le, főleg a másodvonalakon.

Nincs haladék, nincs könyörület, foglalnak és árvereznek a Székelyföldön

Már a végrehajtók is borzadva teljesítik a parancsot

Csikszereda, október 4.

Megyeszerte megsemmisítő rohamot vezetett az adóprés embereinek. Minden állami követelés sürgős behajtására kaptak parancsot a végrehajtók. A szigorú rendelkezések nyomán halomszámra veszik fel a foglalási jegyzőkönyveket és tüzik ki az árveréseket. Haladék nincs.

A mezei munkálatokkal elkésett lakosság kétségbeesetten könyörög, hogy várjanak az adók felhajtásával, de hiába.

Hiába ecseteli a gazdálkodó, iparos, vagy kereskedő, hogy nincs pénze és cséplés utánra vár némi bevételt, nincs könyörület, foglalnak.

A tavaszi és nyári árvizek nyomán horribilis károkat szenvedett székely lakosság jog-

EZEN TABLETTÁK

NEURALGINE

JUKIST

megrúntetik a leghevesebb fejfájást

rágcsokor.

Szemben Popovici most nyitja ki az ab'ákat.

Intenek egymásnak. A két régi fegyvertárs összenéz. Talán az az idő jut eszükbe, amikor egy rideg diákszobában, de legálább egymás mellett voltak. Most a luxusfürdő két külön elegáns villájában laknak, de nem egymás mellett. Egymással szemben.

Talán megint egymás meglé, egymáshoz kerülnek.

Talán... Nem lehet tudni.

A Holnap fogja eldönteni...

— **Bélrenyheség**, a máj- és epeutak bántalmái, gyomor- és bélurak, aranyeres bajok esetén a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a bélműködést kitűnően szabályozza.

Nagy tűz pusztított az állomás műhelyeiben

Brassó, október 4
Kedden délelőtt könnyen végzetessé válható tűz pusztított a brassói állomáson. Eddig meg nem állapított okokból kigyulladt az állomási műhelyek egyik épülete és majdnem teljesen leégett. A tűz negyed nyolckor a bádógos műhelyben keletkezett. A tűz hatalmas lángokban csapott fel és a lángok pillanatok alatt az egész épületet elborították. A munkások vették észre a tüzet. Az állomáson levő 322-es tűzjelzővel értesítették a tűzoltóságot, ahonnan Tittes tűzoltó-

parancsnok vezetésével csapatok szálltak ki a tüzvész lokalizálására.

Atűz nagyon rohamosan terjedt, úgyhogy mire a tűzoltók kikerkeztek a helyszínére

az már átterjedt a festő és lakatos műhelyekre is, amelyek szintén teljes erővel égtek.

Az oltási munkálatokba bekapcsolódtak az állomási tűzoltók is, akiknek segítségével a tűz terjedését megakadályozták. Félórai munkával a tüzet sikerült eloltani.

A bádógos-, festő- és lakatos műhelyek majdnem leégték

A vasut nem biztosítja tűz ellen a műhelyeit

A tüzvészről értesítették a vasutügyi felügyelőseget, valamint az ügyészséget is, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. Megállapították, hogy

a vasut kára mintegy hatvanezer lejt lesz ki.

Tekintve, hogy a műhelyek közül egy sem volt biztosítva, a kár nem térül meg. A nyomozás most teljes erővel folyik annak megállapítására, hogy a tüzet amely — ha a tűzoltók idejében közbe nem lépnek, katasztrófális méreteket ölthetett volna — mi okozta.

az irások azonosak. Az ügy ekkor — harmadszorra, újból szenzációs fordulatot vett.

Az egyik férjét féltő uriaszony ellen ugyanis eljárás indult a rendőrség megrágalmazása miatt, mert feljelentésében azt írta, hogy a rendőrség lekenyerezhető.

Egyébként az eljárás most többfelé is folyik és a közeli napok fogják beigazolni, hogy az intrikákban kinek van igaza.

Brassó a gyergyói iparos kongresszuson

A Gyergyószentmiklóson jövő vasárnap megtartandó kisiparos kongresszusra a brassói Ipartestület Dánér Lajost, a kisiparosok alelnökét, Csákány Balázs pénztárost és Balázs Gyula fodrászt delegálta. A kisiparos kongresszuson, — abban az esetben, ha nem utazik el ausztriai és németországi útjára, — Szabó Béni országgyűlési képviselő elnököl.

Nyugdíjas küldöttség a pénzügyigazgatónál

Ismeretes az az akció, amelyet a brassói nyugdíjasok indítottak annak idején és amely azt célozta, hogy a nyugdíjak kifizetését ne betűrendben ejtsék meg, hanem a kisebb fizetésű nyugdíjasok követelését egyenlitsék ki először. A nyugdíjasok akciója eddig sikertelennek mutatkozott és ezért ma egy új nyugdíjas küldöttség kereste fel Crisan pénzügyigazgatót, akinek előadván a nyugdíjasok gondterhes életét, megismételte a kérést. A pénzügyigazgató válaszában kijelentette, hogy a kérés méltányos, sőt törvényes is és az új rendszer bevezetése érdekében minden lehetőséget meg fog tenni.

Karikaturakiállítás Brassóban

Vasárnap, ünnepélyes keretek között nyílt meg az Astra kultúregyesület székházában az alsó sétán M. Jorda kiváló rajzoló és publicista karrikatura kiállítása. A fiatal, tehetséges karrikaturista, aki bukaresti sikereit után évek óta él Brassóban, hosszas munkával elkészítette Brassó görbétükrét, M. Jorda speciális stílust képvisel a karrikatura terén. Csak egyenes vonalakkal dolgozik, a szöveget is favorizálja. Vonalvezetése bámulatos. Jordának azonban legnagyobb előnye az, hogy az emberi vonásokban intuitív erővel látja meg az egyén belső karakterisztikumait és ezeket a sajátosságokat az eltorzult vonásokkal mesteri hűséggel adja vissza. A falra aggatott torzképek Brassó város igazi görbétükrét nyújtják. Ott találjuk Florescu tábornok hadtestparancsnok karakterisztikus figuráját, amelyből csak a nagy bajusz látszik ki. Aztán Căteanu György prefektust fekete eleganciával, a róla elnevezett park közepén, Voicu dr. polgármestert, amint karakterisztikus alakjával és görög fejével Néroként nyulik át a fatornyos városon, Radu Pascu főügyészt, sajátos gesztusával, talárban, vesztjőslőnádval, Voina ezredes rendőrprefektust őszinte mosolyával és e város többi vezetőit: a nagyhasú ügyvédet, a vékony politikusot, a volt és jelenlegi demitáriusokat, a helyi hitleristák vezetőjét egy hatalmas horogkereszttel és általában mindenkit, aki számottevő tényezője a városnak. A talentus román karrikaturista első kiállításával meghódította Brassó város közönségét.

A kiállítást ünnepélyesen Cincinat Pavelescu, a kiváló román költő nyitotta meg „Az író és a műve” címen tartott mélyenszántó előadásával.

— PÉNZHAMISÍTÓ LAKATOS. A brassói rendőrség a mai nap folyamán átadta az ügyészségnek Nagy Ferenc szentgyörgyi lakatos, akit hamis pénz terjesztésén érték. A lakatosnál egy darab hamis százast és egy huszast találtak.

CIPOVASÁRLÁS BIZALOM DOLGA!

Október 10-én

a Sparkassa épületében, volt Westerman helyiségbe költözött. Addig raktáron levő sajtó készítésű, közismert, kintő minőségű cipőmet nagyon olcsón árusítom. Szülsök!

Iskolacipőket

most nagyon előnyösen vásárolhatnak.

Dánér Lajos cipőüzem

Központi Brassó, Lensor 30.

Hírliroda tagja.

Bűnügyi rémregény egy névtelen feljelentés körül

Démonikus szolgálóleány fantasztikus bűnügyi tervei és szerelmi sikerei

Nagy munkája volt a brassói rendőrségnek

Brassó, október 4
Brassó bennszülött lakói közül is kevesen tudhatták eddig, hogy a hegyek között fekvő pompás üdülőhely nem is annyira a romantika, mint inkább a hajmeresztő fantázia és a különös bosszúállás városa. A szerelmek itt szenvedélyes, akár csak Itália déli vidékein és nyilván ez a furcsa hajlam még furcsább helyzeteket szül.

Néhány nappal ezelőtt egy hipnotikus lovagról rántottuk le a leplet. Most egy még furcsább história foglalkoztatja a helyi hatóságokat. Háborzongató, hajmeresztő, érdekes és elandulító.

Egy szép fiatal cselédnő különös kalandja szellemek módján élő szeretőkkel, veszedelmes betörőkkel, orgyilkosokkal, meg a férjüket féltő „naccsággal.” A rendőrségi nyomozás már azon a ponton volt, hogy névtelen feljelentések alapján egy izgalmas tömegdrámáról rántsa le a leplet, a véletlen azonban beigazolta, hogy inszenzációról van szó, mely mögött szerelemféltes rejtőzik.

Névtelen feljelentés a brassói rendőrségen.

Az események érdekességét a nyomozás sorrendje adja meg. Ezért mi is így adjuk elő a dolgokat. Kezdjük tehát a vizsgálat megindulásánál.

Két nappal ezelőtt névtelen levél érkezett a rendőrséghez. Akom-bákom betűkkel íródott panaszos levél ez, amelyet „Tekintetes főkapitány ur” címzéssel postán továbbították a rendőrséghez.

A magyar nyelvű, éktelen betűkkel írt feljelentés első passzusa joggal izgalomba hozta a szenzációkra vadászó rendőrségi embereket. Innen ugyanis megtudjuk, hogy

Brassóban van egy szabólegény, meg egy lakatoslegény, akik összeszövetkeztek egy cselédeánnyal, hogy az egész várost végigrabolják és tömeggyilkosságokat kövessenek el.

A névtelen levél szerint most készítik elő a betörést a Malom-utca 9 szám alá. Ez a bünszövetkezet a külvárosban harminc darab tyukot lopott, majd az egyik házból minden fehérneműt elvittek. A lopott holmikat a szabólegény egy utcacserpőnek akarta eladni, az utcacserpő azonban nem vette meg, mert a polgármester leszállította a fizetését és azt mondta, hogy most nem képes ilyen befektetéseket csinálni.

Mindez a feljelentésekből derül ki. Közben megtudjuk a cselédnő nevét is. Kők Lilinek hívják. Fiatal. A levél ugy írja le ezt a kis cselédet, mint Kelet-Európa legveszedelmesebb vámpírját. Szépségével hatalmasban tartja a férfiakat. Alandóan egy uralmakkal találta. Most a szép „vámpír” áldott állapotban van és erre az urra akarja ráfogni az egésztest, jóllehet a papája az eljövendő gyermeknek a szabólegény, aki bünső cinkosa a szép Lilinek.

Ilyen és hasonló súlyos „lelep”ezésekkel van tele a levél. Majd a személyi ügyek kiterjedése után a feljelentés szenzációs és valóban bűnügyi ízű fordulatot vesz.

Hogyan akarják kifosztani az Első Erdélyi Biztosítót

A feljelentés írója ezután elmondja levelében, hogy ez a Kők Lili hetek óta egy nagyobb szabású büneset előkészítésén tevékenykedik. Előadta a szép cselédnő, hogy cinkostársaival ravasz körülmények között ki akarja fosztani a Köstör-utcában levő Első Erdélyi Biztosítót.

— Megkért Lili — mondja a levél — hogy menjek fel a biztosító intézet portáshoz és kérdezzem meg, nem venne-e fel szolgálni. Beszéd közben lopjam el a kulcsokat, amelyek a portáshoz a ajtaján függenek és hozzam magammal. Miközben én beszélek, Lili fellepődött volna az írodákig és ott viaszlevonatot készített volna a kulcsokról. Már néhányat különben csinált, mert szöngált ennél a portánál, mint cseléd.

A feljelentő még azt is elárulja, hogy Lili szeretője lett a portásnak csupán csak azért, hogy mindent ki vegyen belőle és így a gaztetteket még jobban végre tudja hajtani. Ezt a portást teljesen a ha-

talmába kenitette, annyira, hogy befeje a szerelemnek. A portás ötszáz ezer lejt ígért Lilinek, ha feleségül megy hozzá és elintézi, hogy jelenlegi felesége elváljon tőle.

Ezután újabb fordulattal újabb borzalmak következnek.

— Tessék vigyázni főkapitány ur, nehogy Lili lekenyerezze magukat. En ezt az egész doigot elmondtam egy rendőrnek, aki ahelyett, hogy letartóztatna volna, hagyta magát lekenyerezni Lilittől. Ha letartóztatják, tessék megmozgni. Revolvert találnak majd nála, amellyel gyilkolni akar. A szabólegénydel, meg a lakatoslegénydel megállapodott, hogy a biztosító intézet udvarán lakó ügyvédet is kifosztják. Azután kulcsot csináltak az udvar végén levő mulató pincéjébe, a honnan a pezsgőt, meg egyéb holmit akarják ellozni. Itt spanyolviaszokkal csináltak meg a kulcsok lenyomatait. A banda azt is elhatározta, hogy az egész ügyben a biztosító intézet portását is bevonják és együtt megszöknek Csehszlovákiába.

A szép Lili a rendőrségen

Ez a névtelen feljelentés — illetve nem is volt teljesen névtelen, mert a keveset mondó Rózsika és Vera aláírást viselte — érthető feltűnést keltett a rendőrségen. Azonnal megindították a nyomozást. Először a súlyosan megvádolt cselédnőt keresték meg. Kiderült, hogy Kők Lili a Hirsch-utcában levő Eszterházi vendéglőben szolgál. Előállították a rendőrségen.

Kők Lili, aki két napig az egész rendőrségi apparátus munkájának a középpontjában állott, valóban rendkívüli szépségű. Tizenhat éves, teljesen fejlett lány. Szőke haja van, pompás alakja, a melyet csak filmen is csak ritkán lehet látni. A körmei manikűrözöttek.

Kők Lili végig tagadott. Kijelentette, hogy az egész ügyről mit sem tud. Semmit sem szabót és lakatos nem ismer. So-

ha esze ágában sem volt büntényeket elkövetni.

— Az, hogy az emberek halálosan beleszeretnek, nem az én hibám. Valóságilag üldöznek szerelmükkel.

A csodás szépségű Lilit átkutatták, de semmit sem találtak nála. Házkutatást tartottak, amely szintén eredménytelenül végződött. Néhány levél volt udvarlókától és szerelmes ostromok a kis cselédnő ümédjéről.

És még valami: triviális versek, amelyek nyugtalan éjszakáim — bevallása szerint — maga a szép Lili vetett papírra.

Miközben lázas tempóban folyt a rendőrségi nyomozás, az egész ügy újabb fordulatot vett. A posta még egy levelet hozott. Az első levélhez hasonló, magyar nyelven írva, ugyancsak Kők Liliről.

Féltékeny asszonyok a kihallgatás pergőtüzében

„Tessék gyorsan letartóztatni ezt a demont — mondja a levél, — mert Sándorral és Istvánval pontosan megbeszélték a biztosító kifosztásának részleteit. Megállapodtak abban, hogy Lili, aki tökéletesen ki van tanítva, behízelgi magát a portáshoz, nála alszik, aztán a két cinkost éjszaka beereszti az ablakon. A betörők összekötözik a portást, ha kell, meg is ölik és Lilinek a száját is betömik a látszat kedvéért. Aztán kifosztják a Biztosító intézet kasszáját. Miután a betörést keresztül hajtották, Lili megszökik a portástól és cinkosaival együtt külföldre menekül, mert azt akarja, hogy uri dáma váljék belőle.

A második feljelentés még azt is elmondja, hogy Lili kommunis társakkal áll összeköttetésben és augusztus elején a röpceket, amiket a sziguranca elkobozott, nála rejtgettek. Ezek a kommunisták ma is úgy járnak hozzá a vendéglőbe, ahol jelenleg szolgál, mint ha nem is ismernek.

A nyomozást Bancila Nicolae, a brassói rendőrség bűnügyi osztályának a főnöke ve-

zette le. Beidézte mindazokat, akik szép Lilivel bármilyen összeköttetést is tarthattak fenn. Az első nyomok azt mutatták, hogy valami féltékenységi bosszúról van szó. Lili ezt hosszas vallatás után négy szemközt meg is sugta a bűnügyi osztály főnökének:

— Egy bábaasszonynál szolgáltam, kérem, — aki tudja, hogy én is tudok róla különböző dolgokat, amelyek miatt börtönbe kerülne. Ezért akart ártalmatlanná tenni. Két nappal ezelőtt meghívtó magához. Később megtudtam, hogyha elmegyek, élve nem kerülök el onnan. Ez az asszony tette ellenem a feljelentést, — szerelemféltesből.

Hírfőn és kedden délelőtt folytak a kihallgatások. Az összes féltékeny asszonyokat kihallgatták. Mind rosszakat mondtak a Liliről. Mind féltik a férjüket a szép cselédnőtől. Aztán következtek a nyilatkozatok. Az egyik írás feltűnően hasonlított a névtelen feljelentésekhez.

A hivatalos szakértő megállapította, hogy

Pesti riport

Könnyek a kórház körül

Budapest, október 4.

„A mentők a Rókus kórházba szállították”. Kis rendőri hírek állandó refrénje ez a mondat, baleseteknek, öngyilkossági kísérleteknek monoton vége. Egy pár soros hír lezáródik vele és az olvasóközönség nem törődik tovább az esettel. De ugyanez elkezdődik egy szülő, házastárs, gyerek, rokon vagy szerető virrasztó aggódása, félelme egy nagy csapástól. Elkezdődnek a hosszú hetekig tartó kórházlátogatások, a mindennap megújuló fájdalmas örömi viszontlátások és állandó bucsuk. Elkezdődik a hozzátartozók ácsorgása, a kórház előtt, naponta már 2 órákor, hogy a szűkreszabott időből ne vesszen el egy perc sem. *Látogatási idő 2-4-ig...*

Kis csoportokban álnak a látogatók fél 2 órákor a könyörtelen kapu előtt. Fejkenedős asszonyok szegényes csomagjaikat igyekeznek elrejtetni, türesnézésű férfiak rágják idegesen a rég kialudt cigarettacsüktől, itt-ott egy fiatal ember vagy lány álldogál elfogódottan, néhány szál virággal a kezében. — Gondtalan gyermekek — már jópajtások — játsszák körül a sötét csoportokat.

És a felnőttek beszélgetnek. Ismerik egymást: a közös aggodás összehozta őket. Fojtott hangon mesélik a maguk panaszát, mint ha mára a halk hangot parancsoló korterembe, volna. Mindennap ugyanazt mondják: hogy hogyan történt, miért és mit szól az orvos. Inkább csak maguknak beszélnek. Félhangon, mert jó néha elmondani hangosan is az anyanyiszor magukba visszaömlő panaszt.

A MUNKA ÉS SZERELEM ALDOZATAI

Kalap nélküli, őszülő asszony beszél. Kifejezett tekintetét fáradtan akasztja egy Rákóczi uti fa lombjára.

— A fiam egy házon dolgozott. A második emeleten. Egy deszkán állt és elszédült. Lesett. A medencecsontja elrepedt és kitérte a bal kezét. Azt mondják, hogy még sokáig nem dolgozhatik és bottal kell majd járnia... Botlall kell...

Elhallgat. Nem sir, csak nézi a fűt. Mintha a jövőbe látna.

Öregember babrál gondozatlan szakállában. A zsebéből kiáll egy tábla csokoládé csücske.

— A lányom szerelmes volt és emiatt akart meghalni. Előzőleg nem lehetett rajta semmit észrevenni. A gyárban, ahol dolgozott, nem emlegette soha a barátját, hogy öngyilkos akar lenni. Én sem láttam rajta. Egyszer aztán egy reggel ájulisan feküdt az ágyban. Ha szegény anyja ezt megérte volna! Veronállal mérgezte meg magát. Most már jól van, pár nap múlva kijöhet. De honnan vette azt a mérget? Honnan vehette?

Messzire tapogat szét az emlékezetében. A halál nagyon találékony.

A NYOMOR, EGY „POLGÁRI” BELEGESÉG ÉS A KORCSMA

Vézna asszony csontjaiból ágaskodik a nyomor. Kezeit össze-összeűti, mintha folyton álmélkodnék. Sirós szavak vánszorognak ki belőle.

— Nem bírt tovább látni bennünket, amint éhezünk. A Dunába ugrott.

Leírli a könnyeit és tovább beszél.

— Most kapunk valami segélyt, legalább ehetünk. Talán, ha felgyógyul, munkát is kap az uram. Talán...

Kövér kis ember meséli csekély emócióval a felesége betegségét.

— Már régen láttam rajta, hogy nincs jól. Fogyott, fogyott, pedig a legjobb falatokat hordtam neki háza. Azután meg rengeteg vizet ivott és folyton édességet kért. Behoztam ide és itt azt mondták, hogy cukorbeteg. Már négy hónapja fekszik a kórházban és én mindennap meglátogatom, mert elkértem ezt az egy órát a hivatalból.

Gondolatban talán egy kicsit meg is simogatja magát a kis kövér ember ezért a nagy, aradó jószágért.

A többiek irigykedve nézik. Milyen jó polgári betegsége van a feleségének. Cukorbeteg, e mögött nincs semmi tragédia, semmi szegényleni való. Egyszerű, rendes betegség, csak betegség. Ment minden életet mellékdíszítól.

Fiatal asszonyka is előhozakodik a panaszával.

— Hátfaszúrták egy szombat éjszaka a korcsmában. A tüdejét is megsértette a kés. De megígérte, hogyha meggyógyul, nem jár többet korcsmába. De az a gazember, aki megszurta, kapott egy pár hónapot. Az is megemlegeti.

Két óra van. A csengő kihallatszik az utcán. A látogatók özönlenek be a kapun.

Fenn pedig, a fehér kórtérmekekben az égyakból elkintzött, ványadt arcok fordulnak a várakozással az ajtó felé.

Tekézősport

A Székelyek—Testvériség reváns mérkőzését a Székelyek 187—148 arányban nyerték meg a Jonescu pályán. — 4 menet 11—11 játékos.

A bajnokság harmadik fordulójában a Viforul 273, Cipészek 271 és Gloria 212 pontot értek el.

Cigányleány, aki arany tizkoronásokat kap ajándékba Békebeli-e a hat arany tizkoronás?

A brassói rendőrség a tegnapi nap folyamán letartóztatott egy cigányt, aki hat darab tizkoronás aranyat ajánlott fel eladásra Osterzelter brassói kereskedőnek.

A cigány kihallgatása alkalmával ellentmondásokba keveredett. Először azt vallotta, hogy Brumar Miklósnak hívják, dobollói lakos és

az aranyakat kislánya ajándékba kapta egy cigányasszonytól.

Tel. 564

Asira-Mozgó

BRASSÓ

Október 6-iktól:

Volt egyszer egy zongorista című slágeroperette.

Eggerth Mária

„Csókaffasé”

című pompás zenei bohózatban.

A híres filmszínész legszimpatikusabb alakítása. Partnerei: Max Hausen, Leo Slezak stb.

A brassói háztulajdonosok a konverziós moratórium hosszabbítását kérik

A viszonyok még nem javultak és így nem tudnak fizetni

Brassó, október 4.

A brassói háztulajdonosok elhatározták, hogy akciót kezdenek a konverziós törvény azon intézkedésének meghosszabbítására, amely a háztulajdonosoknak is moratóriumot biztosít.

A konverziós törvény ötödik paragrafusa szerint ugyanis felfüggesztik a házépítésre, vásárlásra vagy javításra felvett adósságot, ha ezek az adósságok az 1919. január 1. és 1931. december 18. közötti időből erednek, ha a ház a tulajdonosnak lakás céljával szolgált, a megadózottat évi jövedelem nem haladta túl a 80 ezer lejt és a tulajdonos 1935. november 1-től kezdődő 10 félévi részletekben akarja adósságát kifizetni.

A 6-ik szakasz szerint azok a háztulajdonosok, akik nem esnek a fenti rendelkezés alá, hathónapos moratóriumot élveznek abban az esetben, ha az adósság

meghaladja az egyévi jövedelmét. Ez a moratórium most, október 15-én jár le.

A brassói háztulajdonosok a moratórium lejáratára való tekintettel az utóbbi napokban több megbeszélést tartottak, a melynek eredményeként memorandumot terjesztettek fel a kormányhoz, amelyben rámutattak arra, hogy a konverziós moratórium megrövidítése katasztrofális kihatással volna a háztulajdonosokra. A törvény megszavazása óta helyzetük még rosszabb és így még kevésbé tudnak cseleget tenni kötelezettségüknek.

Értesítéseink szerint a brassói háztulajdonosok el vannak tökévelve arra, hogy a mozgalmat országossá teszik és addig nem nyugosznak, amíg a kormány az október 15-én lejárató dátumot ki nem tolja legalábbis még néhány hónapra. A háztulajdonosok azt remélik, hogy a viszonyok előbb-utóbb némileg megváltoznak.

A brassói kereskedők tiltakoznak az új számlázási rendszer ellen

A rendszer nehézkes és az adóhivatal ellenőrzése sem biztosabb

Brassó, október 4.

A Madgearu pénzügyminiszter által megszavaztatott pénzügyi törvények alkalmazása során a kormány mindent elkövetett, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok működését és üzleti forgalmát a leghatékabban ellenőrizhesse. A pénzügyminisztérium ez év augusztusában kötelezte a vállalatokat, hogy a jövőben egynevezett „a souche” rendszerű számlákat használjanak. Ezek a számlák nem különálló papírlapok, hanem tömböt alkotnak, amelyről a kiállított számlát le kell tépni. A szelvény adatainak meg kell egyeznie a kibocsátott számlával, hogy az adóhivatal emberei a vállalatok és üzletek forgalmát ellenőrizhessék.

Az új számlarendszernek bevezetése Brassó gazdasági köreiben általános visszatetszést szült, mert hamarosan kiderült, hogy az új rendszernek csak árnyoldalai vannak.

A brassói kereskedők panaszt emeltek a kereskedelmi és iparkamaránál, amelynek vezetősége most memorandumban fordult a pénzügyminiszterhez és azt követeli, hogy a jelenlegi számlarendszert azonnal változtassák meg.

A kamara vezetősége memorandumában rámutat arra, hogy a vállalatoknak az új rendszer komoly akadályokat okoz, mivel a számlán kívül még a szelvényt is ki kell pontosan állítani és a legkisebb tévedés esetén a tévedésnek súlyos következményei lehetnek. Mindez természetesen adminisztrációs munkafülséget is jelent. E pénzügyi törvény megalkotójának nem lehetett az az intenciója, hogy a vállalatoknak mesterségesen nehézségeket

okozzon, — mondja a memorandum. — A helyzet tarthatatlanságára való tekintettel a brassói kamara a következőket kéri a kormánytól:

Engedélyezzék továbbra is a nem könyvecskés rendszerű számlákat, azzal, hogy azok másolattal készítsék el. A törvényesen előírt bélyeget az eredeti fakturára és a másolatra egyaránt alkalmaznák. Ezekbe a másolatokba az adóhivatali közegek csak az alábbi esetekben tekinthessenek bele:

Azoknál a vállalatoknál, amelyeknek produktumai forgalmi és fényűzési adót fizetnek, az adóhivatal emberei a forgalmi adótörvényben előírt üzleti registert ellenőrzik, amelyknél pedig a forgalmi és fényűzési adót csak részlegesen vetik ki, a törvényesen felülbélyegzett szállítási könyvet vegyék alapul, tekintve, hogy ebbe a könyvbe minden fakturát beírnak, amely a gyárvállalat területét elhagyja. Azonkívül a vállalatok kötelezik magukat, hogy a számla másolato-

kat havonta összekötik és külön dossziéban rakják le, hogy az adóhivatal emberei azokba könnyen betekinthesse. Ezeket az intézkedéseket már most január 1-től léptessék érvénybe.

A kereskedelmi és iparkamara memorandumának végén megegyezően kifejti, hogy a jelenlegi rendszerrel súlyos nehézségeket okoznak a vállalatoknak. Ha a pénzügyminisztérium elfogadja a kamara javaslatát, úgy a vállalatok helyzete is könnyebbé, az ellenőrzési lehetőség pedig sokkal nagyobb lesz.

A nagyenyedi szökött fegyenc, Brandabura, Brailában van

Braila, október 4.

Brandabura, a nagyenyedi fegyházból megszökött, életfogytiglani kényszermunkára és ezenfelül 25 évi feyházra ítelt rablógyilkos feltűnt Brailában. A rendőrség közvetlenül azután, hogy Brandaburának a városban való tartózkodásáról hírt kapott, valóságos elárastotta csapataival a külvárost. A szökött fegyencnek azonban egyelőre nem sikerült nyomára akadni.

A hatóságok feltevése szerint Brandabura egy külföldi hával el akar szökni Romániából.

Az építőmesterek országos harca

Temesvár, október 4.

A temesvári építőmesterek harca országos mozgalommá szélesedett.

Jelentette annakidején a B. L., hogy a temesvári építőmesterek és Suciu Adrian temesvári városi főmérnök között mérges nézeteltérés támadt. A főmérnök el akarta tiltani az építőmestereket a tervezéstől, ezek azonban nem nyugodtak bele ebbe s végül is a városi tanácsnak kellett döntenie. A tanács aztán megengedte az építőmestereknek a tervezést, azonban az engedéllyel nem segített rajtuk, mert Suciu viszont ragaszkodott a maga álláspontjához és minden olyan tervet visszavetett, amit nem építésmérnök nyújtott be.

Az ipari szindikátus erre Veterany Viktor dr., az egyesület ügyészét és Gazda József titkárt Bukarestbe küldötte, hogy ott védjék meg az építőmesterek érdekeit. Ehhez a küldetéshez csatlakozott Moldoveanu Antal, az építőiparosok országos elnöke Kolozsvárról, valamint Csizmadia Lajos is, a marosvásárhelyi építőiparosok elnöke. Igen ám, de a küldöttséggel egyidejűleg Suciu mérnök is Bukarestbe utazott s talán ezzel magyarázható, hogy a küldöttség Antonescunál az építési akadémia rektoránál csak annyit ért el, hogy az érdekelt kőművesek kérvényeit ezentúl az építészeti kamara egyenkint vizsgálja felül, tehát nem mondják ki általános érvényvel, hogy csak az építésmérnökök tervezhetnek. Az építészeti kamara tagjai ugyanis jogot nyernek a tervezésre is.

Ez a megoldás azonban távolról sem elégíti ki az építőmestereket, hiszen állandóan ki lesznek téve annak, hogy kérvényeiket visszavetik, mert Bukarest messze van, Suciu főmérnök és a többi városok főmérnökei pedig közel.

* UTMUTATÓ, A KETTŐS KÖNYVVITEL gyors és könnyű elsajátítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelembe véve. Kiseb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 30 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjenek be 35 lejt és postafordultával megkapják a könyvet.

Ma, csütörtökön este 9 órákor

az ASTRA MOZGÓ nagytermében:

TĂNASE ÉS TÁRSULATA

Színe kerül: CĂRĂBUȘUL CANTĂ

Rev. 2 felvonásban, 32 képben. 60 ballerina, 16 görli, híres táncosnők és akrobaták

Egy érdekes terv

Fedett uszoda Nagyváradon,

amelybe a meleg vizet a Félix-fürdőből vezetnék

Nagyvárad, október 4. Nagyvárad város állandó választmánya legújabb gyűlésén foglalkozott azzal a tervvel, hogy újabb tizmillió lej költséggel felvételét javasolja a város nagytanácsának. A gyűlés folyamán a választmány foglalkozott a költséggel felhasználásának

kérdésével is. A vita kapcsán felvetették egy fedett uszoda felépítésének tervét is. Az uszodához szükséges meleg vizet Félix-fürdőből akarják megszerezni. A fedett uszodát a mostani Diana-fürdő helyére építenék. Az uszoda felépítése kilenc és fél millió lejbe kerülne.

Sakterkással gyilkolta meg szerelmét és aztán saját nyakát is átvágta egy lipótszentmiklósi fiatalember

Szerelmi dráma a sakter lakásán

Lipótszentmiklós, október 4.

Borzalmas gyilkosság történt a zsidó engesztelő ünnepeken Lipótszentmiklóson, Schwartz Salamon hitközségi metsző lakásán. A metszőnél egy idő óta albérletben lakott Polányi István droguista segéd. A metsző azon idő alatt, amíg Polányi nála lakott, soha semmi rendellenességet nem észlelt lakója viselkedésében. Az engesztelő ünnepeken a metsző az egész napot a templomban töltötte. Ezen idő alatt történt meg a tragédia Schwartz lakásán.

Polányi István — eddig ismeretlen okokból — rátámadt Mráz Veronika cselédleányra,

fojlogatni kezdte, majd kloroformos kendőt dobott a lány arcára.

Amikor a lány eszméletlenül terült el a földön.

Polányi a metsző késével levágta a szerencsétlen leány fejét.

A rettenetes gyilkosság után a droguista is öngyilkosságot követett el, úgy, hogy a véres késsel a saját torkát is elvágta. A későbbi hazaérkező Schwartz irtózatossággal megdöbbenéssel csak két véres holtestet talált a lakásban. Az azonnal megindult rendőri nyomozás megállapította, hogy szerelmi gyilkosság történt, de a tragédia többi részleteire eddig még nem sikerült fényt vetni.

A statisztika-hamisítás Pozsony vidékén lenyelte a magyarságot

Magyarellenes hajszá indult Csehszlovákiában

Budapest, október 4.

Jelentettük, hogy a csehszlovák kormány rendeletileg megvonta Pozsonytól és környékétől az ugynevezett kisebbségi terület jellegét azzal az indoklással, hogy a kérdéses területen a magyarság száma nem éri el a lakosság 20 százalékát sem. A kormányrendeletnek különösen az iskoláztatás terén vannak súlyos következményei, mert a kisebbségi jelleg megvonása azt jelenti, hogy Pozsonyban és környékén többé nem működhetnek magyar nyelvű iskolák.

Érthető, ha a cseh kormány erőszakoskodása nagy felháborodást váltott ki Magyarországon. A budapesti lapok rendkívül élénken és elkeseredett hangon foglalkoznak a felvidéki magyarüldözésekkel. Megállapítják, hogy 1910-ben a magyar lakosság számaránya ezeken a vidékeken még 40 százalékos volt, ha tehát most ezt a számarányt nem közelíti meg, úgy csak üldözésről, statisztikai hamisításról, trükkökről és a népvagyelemzésről lehet szó. A cseh kormány hamisításai azonban nem vezethetnek eredményre, mert a felvidéki magyarság olyan mélyen ereszti gyökereit ebbe a földbe, hogy hitványsággal nem intézhető el. A magyar lapok különben azt kívánják, hogy a kormány fordítson a Népszövetséghez s kérjen nyomtatékosan védelmet a felvidéki magyar kisebbségnek a cseh kormánnyal szemben.

Természetes, hogy Pozsonyban és kör-

— Epe- és májbetegségeknel, epékő- és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti.

nyékén is nagyon elkeseredett a magyarság hangulata. Hírlik, hogy a hatóságok a magyar cégtáblák eltávolítását akarják elrendelni. Kassán már meg is kezdődött a magyarok elleni hajszá. Az elmúlt éjszaka kocsiokoccsal kenték be ismeretlen tettesek a magyar cégtáblákat. A tetteseket a rendőrség természetesen nem tudta elfogni. A felvidéki magyarság most egyetemes fellépésre készül. Népgyűléseken kíván tiltakozni a terror s a hamisítások ellen s követeli a magyar pártok vezetőitől, hogy haladéktalanul tegyenek panaszt Genfben.

Milyen árut keres a külföld Romániában

Az Exportintézet felhívása a kereskedelmi kamarákhoz

A Nemzeti Exportintézet (Calea Victoriei 100) az ország összes kereskedelmi és iparkamaráit arról értesítette, hogy vannak olyan külföldi államok, amelyek romániai áruk és termények iránt érdeklődnek.

Ausztriában például nagy az érdeklődés a romániai gabona iránt. Franciaország venne romániai babot, lencsét, szárított gyümölcsöt, Belgium petroleumot keres, gabonát, hordódongát, cirokot és kalapfonáshoz alkalmas szalmát, Spanyolország bab és hüvelyes vetemények iránt érdeklődik.

Természetesen a külföld nem kis, hanem vagontelekben venné ezeket a terményeket.

Az Exportintézet arra kérte a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a külföldi keresletet minél szélesebb körben publikálja is.

Nagyváradi jelentések szerint az ottani kereskedelmi és iparkamarához az Exportintézetnek ez a megkeresése már meg is érkezett.

Mindenesetre örvendetes jel. Végre egyszer ott tartunk, hogy keresnek is bennünket.

Bukarest, október 4

Szabó Zoltán, a jómódu máramarosszigeti kommunista ügye

Kissé összezsugorodott a máramarosszigeti nagy kommunista-ügy

Máramarossziget, október 4

Néhány nappal ezelőtt a máramarosszigeti rendőrség jelentése nyomán közöltük, hogy a környéki hegyekben, az ugynevezett Cserekoszklánál leleplezték a máramarosszegyei kommunisták irányító központi irodáját. Jelentettük azt is, hogy a rendőrség több letartóztatást eszközölt. A letartóztatottakat a rendőrség átadta az ügyészségnek s itt aztán, a vizsgálóbíró előtt, hamarosan kiderült, hogy

a nagy kommunista összeesküvés nem is olyan nagy s a rendőrség nagyon tulbecsülte a munkáját, amikor azt hitte, hogy a máramarosszegyei kommunista központot robbantotta fel.

A letartóztatottak közül Cserniciska Dániel mindjárt az első kihallgatás után szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró. Nyomban utána kiszabadult Fodor István sófőr is, akiben a rendőrség szovjetkurirt látott. Csizsér Lia és Agricola Livia komoly bizonyítékok hiányában kerültek szabadlábra. Jelenleg tehát már csak két ember van letartóztatásban: Katz Márton festőművész és Szabó Zoltán főiskolai hallgató. A vizsgálóbíró megállapí-

totta, hogy csak ennek a két embernek volt köze azokhoz a röpiratokhoz, amiket az erdei tanyán találtak. Katz Márton azt vallja, hogy csak Szabó iránt érzett hálából segédkezett a röpiratok sokszorításában. Szabó ugyanis gazdag s lehetővé tette, hogy tanulmányait folytathassa.

Az ügy legérdekesebb figurája egyébként ez a Szabó, akit szemmel láthatóan romantikus hajlamok vezettek anélkül, hogy valami kapcsolata is lettek volna a kommunista szervezetekkel. Az ügyben a törvényszéki tárgyalást szombatra halasztották el, hogy közben a védőknek idejük legyen az akták tanulmányozására.

Egy másik gyanúsított Preiszler Lajos ügyességét, akit az anguszti elcséje röpcédulaosztogatás miatt a máramarosi törvényszék két és fél évre ítőt, a nagyváradi tábla azonban felmentette. Preiszlernek most nyoma veszett, mert újra le akarták tartóztatni s ettől nagyon félt. Első letartóztatása alkalmával ugyanis — anint ezt hivatalos orosz bizonyítvánnyal bizonyított is, durván bántalmazták a rendőrségen.

Sava Constantin, a híres betörő ismét hurokra került egy nagyváradi razzia során

Nagyvárad, szeptember 5

Néhány héttel ezelőtt hosszabb tudósításban beszámoltunk mi is arról, hogy egy Sava Constantin nevezetű betörő a balti törvényszék előtt állott, ahol is különböző bűncselekmények miatt felelnie kellett. A törvényszék annak rendje és módja szerint meg is tartotta a tárgyalást, de amikor az ítélet kihirdetésére került a sor,

Sava hirtelen felugrott a vádlottak padjáról, kirántotta a tárgyalóterem ajtaját és elszökött.

A legyőzök és a tárgyalóterem közönsége azonnal a betörő után vetette magát, de nem tudták elfogni.

Úgyesen elrejtőzött valahol és mikor az üldözés láza alábbhagyott, elmenekült a városból is.

A rendőrség hivatalos közlönye ezután országosan körözte a főtárgyalásról megszökött betörőt, de ennek a kutatásnak sem volt eredménye. Sava Constantin el-
tűnt.

A nagyváradi rendőrség tegnap arról értesült, hogy Sava Constantin Nagyváradon tartózkodik, sőt már kapcsolatot is kapott a nagyváradi alvilággal. A rendőrség információit értékesítve, tegnap éjszaka Nagyváradon általános razziaát tartott és ennek során valóban sikerült Sava Constantint is elfogni, aki így ismét hurokra került.

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPÁT

HIREK

Tárgyilagos irodalmi isme

(A modern élet nem tűri azt, hogy az emberek három órán át üljenek egy színházban, amíg megtudják, hogy Bimbi felesége lesz-e Matyinak, vagy sem. Nem tűri, hogy kétszáz oldalt kelljen átlapozni, amíg kiderül, hogy az órgróf megtalálta-e a titokzatos hölgyet, akibe az álarcos bálon szeretett bele s akiről csak annyit tud, hogy a balszeme alatt ismertetőjel van és imádja az ananászperfét. Ezért az alábbiakban objektív és rövid fogalmazásban ismertetem a legfontosabb irodalmi alkotásokat. Aki ezt elolvassa, az irodalmilag művelt lesz és soha többé olvasással nem kell a napot lopnia.)

1.

Büntetett előéletű munkanélküli ellopja a csillagot az égről. Zsákmányát szerelmesének viszi. Az kidobja, mert a csillagról kiderült, hogy nem valódi. Azelőtt Stern volt. (Molnár: Liliom.)

2.

Hosszabb turáról tengeri turista hazaérkezve, kellemesen meglepődik: agilis neje Penelope név alatt textilgyárat alapított. (Odisszea, Homérosztól.)

3.

Ujságíró normális életmódot folytat: koplal. (Knut Hamsun: Éhség.)

4.

Exaltált fiatalember nem akar leszerződni The Szürke Boys szalonzenekarba. (Ady: En nem leszek a szürkek hegedűs.)

5.

Leszerelt katonának egy szava sem igaz. (Háry János.)

6.

Údvari humorista leányát uralkodóházhoz közelálló körök pártfogják. Humorista bánatában megnézi a Zsákbamacskát. (Rigoletto.)

7.

Huszártiszt hamis váltóállítás következtében házasságba rohog. (Mikszáth: Noszty fiu esete...)

8.

Tiszazugi özvegyasszony koncesszió nélkül lepedőmosást üz. Kihágás. (Arany: Agnes aszony.)

9.

Távolkeleti állam hírszerző irodájának vezetője feslett nővel kofferes elintézését végez. Kint cug van. (Lengyel: Tájfün.)

10.

Peches fiatalember tíz éven át teljes magányban él elhagyott helyen, egy bárban. (Defoe: Robinson.)

11.

Angol tengerésztiszt hosszas keresés után megtalálja Dollfust (Swift: Gulliver a törpék országában.)

12.

Ötletségény humorista jó tippeket és egyéb adományokat elfogad. (Tessék beszállni!)

— **ELROMLIK A JÓ IDŐ.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint észak felől növekvő felhőzet, kissé élénk légáramlás, a hőmérséklet csökkenése várható. Északon már kisebb záporok lehetségesek.

— **LEÉGETT A VULKANI ZSIDÓTEMPLOM.** Petrosényből jelentik: Tegnap éjszaka tűz ütött ki Vulkán község zsidó imaházában. A tüzet az éjjeliőr vette észre, aki gyorsan fellármázta a falut. A csendőrök, tüzoltók és a lakosság egyesült erővel kimentette a templomból a berendezési tárgyakat és templomi kegyzsereket, az épületet magát azonban, viz hiányában, nem lehetett megmenteni. A templom tövig leégett. A kár mintegy negyedmillió lejre rug.

— **Tragikus gyermekhalál.** Nagyváradról jelentik tudósítónk: Madarász Ferenc tenkeszaplaki gazdálkodó 3 éves kislánya a Körösbe fulladt. A leányka, aki a Körös partján játszadozott a többi gyerekekkel együtt, játék közben a folyóba zuhant. Mire a parton lévő emberek közül valaki a sülkölő kislány megmentésére a vízbe ugrott, a kislány már halott volt.

ABLAK

A nagyváradi rendőrség most állítja ki a személyazonossági igazolványokat és mint a munkásság egyik tanácsosa a napokban a város parlamentjében is elpanaszolja majd, a személyazonossági igazolványokban nemcsak az áll majd benne, hogy kinek mi az életkora és mi a hajaszine, hanem az is, hogy milyen a politikai pártállása. Nagyon ügyesen és ötletesen oldja meg a kérdést a nagyváradi rendőrség. Annak az igazolványába, aki baloldali, vagy pláne szélsőbaloldali, vörös tintával írja be személyi adatait. Valószínűleg ez csak a kezdet. Holnapra már kitálják, hogy zöld tinta jár a Lupu-pártiaknak és lila tinta a vasgárdistáknak, fekete a liberálisnak és mondjuk, kék a másodrendű állampolgárnak. Mi ez voltaképpen? Hogyan merészelik tulajdonképpen? Nem arról van szó, hogy a kommunistákat „megbélyegzik”, hanem arról, hogy az állampolgárokat szelektálják. Eddig is ezer szűrőn és desztillátoron mentünk már valamennyien keresztül. Van többségi és kisebbségi, ilyen és olyan felekezeti, irástudó és analfabéta. Most már politikai osztályozás is lesz? Lesznek, akik tizest kapnak, lesznek, akik ötöst? Leszünk, akiket félretolnak, ha igazolványainkat mutatjuk, lesznek, akiket előrebocsájtanak? Lesz mérlegelés és mázsálás, kitüntetés és sárbafulasztás? Minden játékot végigjártunk már. Játsszunk egyszer már el az alkotmányosdi című nagy játékot is. Azt mondják, hogy érdekes, szép, tanulságos és nagyon megnyugtató játék. Meg kellene próbálni. Utóvégre az alkotmány is egy igazolvány. Annak bizonyítványa, hogy Románia politikailag érett és megbízható államalakulat. Önálló politikai belátás irányítja és a politikai divatok tehetőségtelen és veszélyes majmolása.

A PROPAGANDAMINISZTER FELVILAGOSITJA AZ UJSÁGÍRÓKAT

Göbels felel az ujságírók kérdéseire. Na gy dolog az, ha valaki miniszter lesz. Kinnézése után ostromolná-e valaki ezt az urat felvilágosításért?

* HAZASSÁG. Kulcsár Ilona, Veszprém és Deutsch István, Brassó, október 3-án házasságot kötöttek.

— **AZ ALMINISZTER FELÜLVIZSGAL.** Temesvárról jelentik: Temesvár adófizetői remegnek... Hétfőn váratlanul megjelent a pénzügyigazgatóság épületében Ghelmegeanu pénzügyi alminiszter, Dimitriu vezérfelügyelő kíséretében. Az alminiszter azonnali vizsgálatot tartott. A vizsgálat hosszú volt, alapos és kimerítő. A 3. számú adóhivatalban például kerek négy órát vizsgálta az alminiszter és a vezérfelügyelő az adókönnyveket. Végül is az adóbehajtást elégtelennek találta s emiatt rosszslását fejezte ki. Azután a többi adóhivatalt látogatta végig Ghelmegeanu és mindenütt alapos fejmosást rendezett. Kedden a pénzügyigazgatóságnak az ügymenetét vizsgálta felül. Iteni megjegyzései nem kerültek nyilvánosságra. Ghelmegeanu egyébként a vizsgálat ideje alatt látta a nyugdíjpénztárak előtt órákon keresztül várakozó, teljesen elcsigázott embereket is. Nem is hagyta szó nélkül ezt sem. Igéretet tett, hogy intézkedni fog, mert belátja, hogy a nyugdíjkifizetéseket meg kell könnyíteni. Az a baj azonban, hogy az alminiszter a kifizetések módjának megkönnyítésére gondolt s nem arra, hogy néha nincs pénz. sőt a legtöbbször nincs idejében pénz a nyugdíjak kifizetésére. Arra nem tett ígéretet, hogy ezután a pénzügyigazgatóságok pontosan megkapják a nyugdíjak kifizetéséhez szükséges kiutalásokat — és a pénzt is.

— **TUZ EGY SZÉKELY FALUBAN** Csikszerezdáról jelentik: Kulcsár Péter gyergyóvaslábi fakereskedő fűrészgára éjjel tüzet fogott. A tűz olyan gyorsan harapódzott el, hogy mire a megijedt község a veszélyben forgó gyár megmentésére siethetett volna, teljesen leégett. Az eset nyomán bevezetett csendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a tűz a gépész hibájából keletkezett. Hogy a gépész mi módon követett el hanyagságot, azt a jelentés nem részletezi. Ugyanez a jelentés leszegezi azt is, hogy az elégett gyár nem volt bebiztosítva s így a kár nem térül meg. Az ügyvel kapcsolatban felvett jegyzőkönyveket áttették a csikszerezdi ügyészséghez.

— **Tanfolyamot rendez a csikmegyei mezőgazdasági kamara.** Csikszerezdáról jelentik: Hosszas álom után a csikmegyei mezőgazdasági kamara is felébredt és — mint értesítünk — valamit tenni akar a megye gazdasági fellendülése érdekében. Október 9-ikétől 10 napos méhészeti és gyümölcsészeti tanfolyamot rendez Csikszentmártonban. Az ingyenes tanfolyam előadója a megye egyik legképzettebb szakembere Blénessy Károly nyugalma-

zott igazgató-tanító lesz, aki már nem egy sikerült tanfolyamot rendezett Csikszerezdán.

* **ORVOSI HIR.** Vese- és hólyagbetegségek szakorvosa dr. Fuhrmann Pál volt segédorvos, Bad Wildungen-ben és Berlinben. Rendel 10—12 és 3—5. Brassó, Vár-utca 104.

— **Kutba vetette magát az életunt 60 éves gazda.** Sepsiszentgyörgyről jelentik: Bodovan János 60 éves berecki gazda a község határában levő kutba vetette magát. Az öngyilkosságot egy falusi asszony fedezte fel, aki vizet akart meríteni a kutból. A holttesten csak alsóruha volt, amiből arra következtek, hogy talán rablással párosult gyilkosság történt, az öreg gazda felső ruháit azonban rövidesen megtalálták egy közeli másik kutban s így a rablás és gyilkosság gyanúja elesett. Az életunt öregember úgy látszik, előbb az első kutnál akarta elkövetni az öngyilkosságot, de felső ruháit levetése után mást gondolt és a másik kutba ugrott. Tekintettel arra, hogy a gyanúkok megszüntek, az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Lejátszatta a rendőrség a temesvári pályaudvari gyilkosságot.** Temesvárról jelentik: Hétfőn este a bünyügyi rendőrség hatalmas tömeg jelenlétében játszatta le a tettesekkel a temesvári véres pályaudvari gyilkosságot, amelyről annakidején már beszámoltunk. Carabás János mindenek előtt megmutatta, hogy hol találkozott Gruber Annával. A találkozási jelenetet Velici rendőrfőnök lejátszatta Gruber Annával is. Gruber Anna fekete gyógyszerzalagot viselt és akadozva, elfogult hangon beszélt. Carabás azt mondotta, hogy Gruber Anna eltávózása után nemsokára megjelent Walzer s mindjárt nekitámadt és a földre teperte. Ő csak akkor rántotta elő a kését, de nem akart szurni, csak hadonászott vele, hogy megfélemlítse támadóját. Nem tudja, hogy miként szaladt a kés támadója torkába. A tömeg, amely végignézte a jelenetet, a 17 éves inas pártjára állott és hangosan kiabálta, hogy Carabás önvédelemből ült. A vádlott egyébként tagadja, hogy megszólította volna Gruber Annát s állandóan azt hajtogatja, hogy soha sem volt doiga nővel.

— **FAJTALANKODÁSÉRT FÉLÉV.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradi itélőtábla zárt tárgyaláson tárgyalta tegnap Gherasim Lajos fajtalanokodással vádolt nagybányai fiatalember bűnügyét. A tábla a szatmári törvényszék felmentő ítéletét félévi fogházra módosította.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-rén idegszabák, stb., ellen Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

Dollfuss budapesti mintára szervezi át a vörös városházát

Bécs, október 4.

Dollfuss már néhány napja hazaérkezett Genfből, de ennek ellenére is az osztrák belpolitikai változás újabb fordulatairól és a fasiszta osztrák állam kiépítéséről nem sok hírt kapunk.

Ma kapjuk az első híradást, amely azonban ugyancsak nagyon hézagos. E jelentésben arról van szó, hogy Dollfuss a bécsi „vörös” városháza kérdését meg akarja oldani, de az az elve, hogy bár ennek az operációnak alaposnak kell lenni, mégis az operációnak vér nélkül és fájdalom nélkül kell lefolyni. Eppen ezért Dollfuss úgy határozott, hogy

a bécsi „vörös” városházát „budapesti mintára” szervezi át.

Igy szól a jelentés, de egyáltalában nem világos, hogy a budapesti minta alatt mit ért Dollfuss.

Joanițescu miniszter antiszociális állásfoglalása a tanonc-kérdésben

Temesvár, október 4.

A temesvári iparosok hónapokkal ezelőtt mozgalmat indítottak, amelynek az volt a célja, hogy a tanoncok létszámát csökkentse. Megállapították ugyanis, hogy igen sok iparos visszaél a helyzettel, 8—10 inással dolgoztat azért, hogy ezzel a fizetéssel segédekkel bespórolja s olcsóbban jöjjen ki.

Az ipari szindikátus és a munkakamara természetesen nem helyeselte ezt s azért tervezetet nyújtott be a munkügyi miniszternek azzal a céllal, hogy a tervezet ellen a miniszteriumnak nem lehet kifogása, hiszen azt a legilletékesebb ipari és munkügyi szervek dolgozták ki és terjesztették fel.

Nagy volt tehát a meglepetésük a napokban, amikor megérkezett Joanițescu miniszter leirata, amely megemléksíti a két kamara határozatát és a mesterek tettségére bizza, hogy melyik hány inással dolgozik.

A temesvári iparosság azonban nem nyugszik bele ebbe a rövid elintézésbe, mert ebben a kérdésben joggal illetékebbnek tartja magát a miniszternél. Most már az ipar-, a kereskedelmi és munkakamara közösen fogalmazott meg egy memorandumot, ameyben rámutat a tanonc-kérdés fontosságára és kifejti, hogy mennyire káros az az engedély, amit a miniszter a tanoncartárs kérdésében adott.

Nindazolnak, kik magukat gyengéknek és kimerülteknek érzik a

BIOGLOBIN

uj életterőt ad

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, étvágygerjesztő és élénkítő szer.

Kapható a gyógyszerárakban, vagy a készítőnél:

FABRIIUS GUIDO

„MEDVE” gyógyszerárak Nagyszeben—Sibiu

Paul Boncour Genfben a kisállamok felé bókolt

**A diplomáciát idegesíti a balkáni államok
telhűnő közeledése**

Genf, október 4.

Paul Boncour francia külügyminiszter ma nagyon érdekes és jellemző beszédet mondott a Népszövetség plénuma előtt. A francia külügyminiszter ebben a beszédben azt a célt tűzte ki maga elé, hogy eloszlatja a kisántant államainak a nagyhatalmakkal szemben táplált aggodalmait. Boncour beszédében kihangsúlyozta Locarno jelentőségét és megállapította, hogy a béke biztosításának ez a szerződés ad erőt és alapot.

Elmondotta még Boncour, hogy a Népszövetség nem erőszakos jelszavakkal dolgozik, hanem azt a bizalmat, amelyet a maga részére az államok részéről megkövetel, a népszövetségi paktum szigorú betartásával akarja elérni. Beszéde végén a francia külügyminiszter újból kijelentette, hogy a kisállamok Franciaország támogatására továbbra is számíthatnak, de ennek az a feltétele, hogy valamennyien egyöntetűen szolgálják a nemzetközi biztonságot, valamint a fegyverkezés hatályos és automatikus ellenőrzését.

Az, hogy a keleti kisállamok felé Boncour a Népszövetség nagy nyilvánossága útján fordult, nagy feltűnést keltett.

NÉMETORSZÁG FELFOGASA A ZSIDÓKÉRDÉSRŐL

A Népszövetség politikai bizottságában is szenzációs beszéd hangzott el ma. Keller német delegátus szólalt fel és azt követelte, hogy a kisebbségi kérdést a bizottság általánosan vesse fel. Németországnak az a véleménye, hogy a Népszövetségnek a kisebbségi problémát teljes egészében tárgyalni kell, mert, véleménye szerint, a kisebbségi védelemnek az a formája, amelyet a Népszövetség nyújt, elégtelen. Örül Keller annak, hogy a felszólalásánál a kisántantállamok külügyminiszterei is jelen vannak és éppen ezért előterjeszti javaslatát.

Németország javaslatának az a lényege, hogy az eddigi népszövetségi intézkedéseken és intézményeken túl egy független és szakértőkből álló kollégiumot állítsanak fel a kisebbségi kérdés védelmére. Megállapítja a delegátus, hogy a békeszerződések által kijelölt határok általában csalódásokat okoztak és hogy a kisebbségeknek adott szerződések jogai a gyakorlatban nem érvényesülhetnek. Az államoknak a szerződések ellenére is az a törekvésük, hogy a kisebbségeket beolvasszák. Nemcsak a német kisebbségekre gondol a szónok, mikor ilyen kijelentéseket tesz, hanem az államok valamennyi kisebbségeire.

A zsidókérdésre áttérve Keller előadja, hogy Németország felfogása szerint a zsidókérdés nem kisebbségi, hanem faji probléma.

Németországban a zsidókérdés mai elintézésének népesedési, politikai és társadalmi okai vannak. A kérdést Németországban nagyon kiélezte az, hogy a háború után a keleti államokból sűrű zsidó vándorlás indult Németország felé.

Ezért mérgeződött el ennyire a zsidó kérdés — mondja Keller — és ezért kellett vele szemben Németországnak úgy eljárni, mint ahogyan eljár.

A KIRALYTALÁLKOZÓK ÉS AZ ANKARAI TANÁCSKOZÁS

A Népszövetség plénumában és a bizottságokban folyó tanácskozásokon túl a politikát erősen érdekli és idegesíti a balkáni probléma. Bár a hármas királytalálkozó, amelynek Balcsiban kellett volna megtörténni és amelyen Sándor jugoszláv, Károly román és Boris bolgár uralkodók vettek volna részt, nem történt meg, mégis a nagy politika szeme és fityme a Balkán felé fordul. Károly király ezen a találkozáson nem jelent meg, de olyan hírek vannak, hogy a Sándor és Boris közötti találkozó a Várna melletti Euxinográdban megtörtént. Más jelentések szerint Sándor még nem találkozott Borissal, de hajója már utban van Bulgária felé. Újabb jelentések szerint Károly király is részt vesz még ezen a királytalálkozáson. Románia királya október 10 és 15-ike között találkozik Borissal. A király dunai jachtján rándul át Bulgáriá-

ba és valahol a Duna mentén történnek meg ez a találkozók.

A szerb főváros lapjai élénken foglalkoznak Sándor szerb királynak, Boris bolgár cárnak és Kemál török köztársasági elnöknek a Várna melletti Euxinográdban tervezett találkozásával. A belgrádi Politika című kormánylap egyik munkatársa Bukarestben az egyik előkelő román politikussal folytatott megbeszélés alapján arról ad hírt, hogy ez a találkozó elsősorban azért történik meg, hogy a kisántantállamok, valamint Bulgária és Törökország egymásközötti viszonyát, valamint a kisántant—oros viszonyt rendezze és barátságosabbá tegye. Ennek a célnak érdekében alapul azokat a szerződéseket veszik, amelyeket Törökország kötött a Szovjettel s ezek az államok nemcsak egymás között kötnek barátsági és megemlékezési egyezményt, hanem a Szovjettel is.

A havannai forradalom elérte a célját

Battistát, mint Kuba új Napoleonját ünneplik

Havanna, október 4.

A legújabb véres kubai eseményekről a B. L. mai számának harmadik oldalán számolunk be.

Késő esti telefonjelentésünk szerint Havannában lázas ujjongás van, mert a tömeg azt hiszi, hogy az újabb forradalom is elérte célját.

Battista örmezt, mint Kuba új Napoleonját ünneplik. A jelentésből nem világlik ki, hogy az ünneplők és ujjongók

A Politika cikkírója leszögezi, hogy a három államfő találkozója egészen új helyzetet teremthet a balkáni és a közkeleti politikában.

Közben az ankarai fronton is erős a mozgolódás. A mai jelentések szerint Litvinov, Molotov és Boriszilov már október 16-án Ankarába utaznak és ottmaradnak, még az október 29-én tartandó nagy török nemzeti ünnepéyre is.

Az oroszok is erősen kavarják a balkáni kérdést és Franciaországnak minden oka megvan arra, akárcsak Itáliának, hogy a balkáni államok ilyen meleg összehívására idegesítse.

A lengyel főváros lapjainak értesülése szerint Titulescu román külügyminiszter a genfi lengyel küldöttség vezetőjével folytatott tárgyalásai során az a terv alakult ki, hogy Titulescu október 7 és 10 között tegyen hivatalos látogatást Varsóban. Hírek szerint, ha nem is Titulescuval egyidőben, de rövidesen maga Paul Boncour francia külügyminiszter is hivatalos látogatást tesz a lengyel fővárosban.

E sűrű és váratlan politikai látogatások nyílt célját ma senki sem vallja be és senki sem látja. Nincs azonban kizárva, hogy e találkozók eredményei jelentősen megváltoztatják a Balkán politikai helyzetét és ezen keresztül megváltozhatnak a nyugati európai politika erőviszonyai is.

azok a kommunista tömegek-e, amelyek megindították a harcot San Martín elnök ellen és talán Battista ellen is.

Ez az újabb jelentés mondja azt is, hogy

a Nemzeti Szálló épületében elfogott katonatiszteket a Cabana erődbe szállították, ahol valószínűleg agyonlőtték őket, mert az erődből megismétlődő sortűzöket hallottak.

Belerohant a motorbicikli a szabadságos katonákba

Ném értett a gép kezeléséhez és nem tudta megállítani

Miskolc, október 4.

Az elmúlt napokban súlyos kimenetelű motorbicikliszerencsétlenség történt a díszgyőri tüzérszárnya előtt.

Egy óriási sebességgel közeledő motorbicikli belerohant a tüzérszárnya előtt álldogáló szabadságos katonák csoportjába.

Az összeütközés során egy főtűzér meghalt, két katona halálosan és öt könnyeb-

ben megsebesült.

A vizsgálat megállapította, hogy a motorbiciklit Tóth Mátyás tüzérszakaszvezető vezette. A szakaszvezető, aki szintén súlyosan megsebesült, bevallotta, hogy nem értett jól a motorbicikli vezetéséhez, a város határában, nem tudja milyen okból kifolyólag, kialudtak a gépen a lámpák és a sötétségben elvesztette az uralmát a gép felett.

Minden hónapban egy új magyar regény!

Hidat verünk a szó legnemesebb értelmében: minden új magyar tehetség értékes munkáját eljuttatjuk az olvasóközönség legszélesebb rétegeihez! Minden előfizetőnk és minden állandó példányonkénti vásárlónk kap havonként egy izlées, művészeti kivitelű fedőlappal készült, kb. 160 oldalas ajándékregényt.

Fontos tudnivalók a B. L. ajándékregény-akciójáról:

1. Októberi regényünk címe: *A kis Kovald*, szerzője: Kőrösi László, Párisban élő fiatal magyar újságíró. Terjedelme körülbelül 160 oldal. Nyomdába kerül október végén s csak annyi példányt nyomunk belőle, ahány olvasó legkesőbb október 28-ig bejelenti erre vonatkozó igényét.

2. Regénysorozatunk havonként jelenik meg, tehát minden olvasónk, minden hónapban kap egy legalább 160 oldal terjedelmű, művészeti kivitelű, színes borítékkal készült könyvet, egy-egy teljes, új, eddig még sehol meg nem jelent magyar regényt.

3. Regényajándékunkra igényt tarthat minden előfizetőnk, aki előfizetésével nincsen hátralékban és minden állandó példányonkénti vásárlónk, aki az illető hónap folyamán lapunkban lekötött szelvényeket összegyűjti és ezek bemutatásával igazolja, hogy lapunknak valóban állandó olvasója.

4. Azokban a helységeken, ahol bizományosunk van, úgy az előfizetők, mint a példányonkénti vevők a bizományos útján kapják meg a regényt s ugyanott fizethetik le a 4 lej kezelési és portóköltseget. Ahol nincsen bizományosunk, oda postán franco a kiadóhivatal direkt küldi ki a regényt. Az ilyen helyen lakó előfizetők a leghelyesebben teszik, ha a 4 lej költséget az előfizetési díjjal együtt küldik be; de beküldhető a 4 lej postabélyegben is.

Példányonkénti vásárlóink figyelmébe! Kísérje figyelemmel lapunkat és gyűjtsse össze sorszámmal ellátott regény-szelvényeinket. Az első szelvényt néhány napon belül közöljük.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Krakkóban meggyilkoltak egy öreg házaspárt és egy pénzeslevélhordót

Krakkó, október 4.

Krakkóban a napokban vakmerő rablógyilkosság történt.

A rablógyilkosságnak egy pénzeslevélhordó és egy öreg házaspár esett áldozatul.

A gyilkosságot egy ismeretlen egyén követte el, aki megleste a pénzeslevélhordót amint egy öreg házaspár lakásába belépett, utána tolatódott, revolvért rántott elő és lövődözni kezdett.

A golyók megölték a pénzeslevélhordót, a két öregembert és könnyebben megsebesítettek egy fiatal lányt.

A borzalmas tett elkövetése után az ismeretlen leszakította a pénzeslevélhordó táskáját és a benne levő tízenyolcezer zlotival együtt eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást.

HLINKA: A hangulat az egész országban izzó, könnyen katasztrófára vezethet

Pága, október 4.

A cseh kormány a napokban újabb lapbetiltásokat eszközölt. A Rude Pravo kommunista napilapot tiltották be három hónapra, azonkívül még három kommunista napilap megjelenését tiltották be kisebb-nagyobb időközökre. A Pravo Lidu napilap élénken kommentálja Hlinka tötvezér viselkedését, aki áterjutott a külföldi lapoknak és ezalkalommal kijelentette, hogy a cseh kormánynak az egyetlen helyes politikája csak az lehet, ha megegyezik a tötökkel, mert

a hangulat nagyon izzó az egész országban és könnyen katasztrófális következményekkel járhat.

A Pravo Lidu annak a véleményének ad kifejezést, hogy Hlinka vagy bolond, vagy gonosztevő és arra kéri a kormányt, hogy úgy járjon el a töt vezér ellen, mint gonosztevőkkel vagy bolondokkal eljárni szokás.

Az egeresi bányászok pere

Kolozsvár, október 4.

A munkakamara mellett működő kolozsvári munkabíróság kedden délelőtt kezdte tárgyalni az egeresi szénbányászok monstrepörét. Mint ismeretes,

ez a szénbánya-pállalat kétmillió négyszázezer lejjel elmaradt munkásainak. A késedelmes fizetések miatt a sztrájkok és munkámegmozdulások napirenden voltak, míg végül is a konfliktus a munkabíróság elé került elintézés végett. Jellemző, hogy a bányavállalat mindent elkövetett, hogy a tárgyalást elhalasszák.

A nagy érdeklődéssel kísért perben a munkásságot Deutscher Géza ügyvéd, a szociáldemokrata-párt egyik vezetőjére képviseli.

Angol bíró az olasz—magyar kupamérkőzésen

Budapest, október 4.

A magyar—olasz kupamérkőzés végleges időpontját október 22-ében állapították meg. A mérkőzésen Rons angol bíró bíraskodik.

KÖZGAZDASÁG

Belgium felemelte a vajkontingenst

Mintthogy Belgium belföldi vajtermelése az utóbbi időben egyre csökkenő irányzatot mutat, a kormány elhatározta, hogy a vajárak emelkedésének megakadályozására felemeli a hollandi vaj beviteli kontingensét. Az eddigi kontingens havi 600 ezer kg volt, amelyet most 900 ezer kg-ra akarnak felemelni, sőt még ezt a mennyiséget sem tekintik véglegesnek, mert a havi kontingenskeretet a jövőben egymillió kg-os alapon akarják tartani. Ezzel egyidőben a beviteli engedélyek díját az eddigi 9 frankról 7.50 frankra mérsékelik.

Németország felemelte a baromfi vámtételeket

Oktober 1-től kezdődően Németország az élő szárnyas autonóm vámtételét az eddigi 11 márkáról q-kint 40 márkára emelte fel. Ezzel egyidejűleg megszünik az eddigi 33 márkás felső vámtétel. Az Olaszországgal, Franciaországgal, Bulgáriával, Romániával és Magyarországgal fennálló kereskedelmi szerződéses megkötések következtében valamennyi állam, mely a legtöbb kedvezményt élvezti, baromfit ezentúl is a 6 márkás vámtétel mellett vihet be Németországba. A magasabb vám tehát csupán Lengyelországot érinti.

Rekord dohánytermés Görögországban

Az eddigi hivatalos statisztikai adatok szerint Görögország dohánytermése minden várakozást felülmúlva rekorderedményt hozott. Az eddig beérkezett jelentések szerint a termés 36,518.500 okkát tesz ki, (egy okka 1.282 garm). Ez az eredmény 69.7 százalékkal magasabb a múltévi szintén igen jó termésnél. Különösen Keletmacedóniában volt kiváló a termés, ahol a múltévinek közel kétszerese termést s emellett a minőség is kiváló. A rekordtermés még a mostani nagy kereslet mellett is máris nagy gondot okoz a kormánynak, mert a várható nagy kínálat igen érzékeny árcsökkenést von maga után, ami a termelőkre nézve súlyos következményekkel járhat, ha csak a kiváló minőség — amely iránt a fogyasztó, illetve felvevő államok az utóbbi időben mindjobban érdeklődnek — az árakat ki nem egyenlíti.

Braziliában újabb kávémenyiségeket semmisítenek meg

A hatalmas kávétermés és az eladhatatlan készletek annyira felhalmozódtak, hogy a kormány kénytelen volt ismét újabb készletek megsemmisítését elrendelni. Szeptember 15-ig 22.249 ezer zsák kávé semmisítettek meg. Augusztusban 21.596 ezer zsák kávé került részben a tengerbe, részben a mozdonyokba. Sao Paoloban 12.841 ezer, Santosban 6.759 ezer, Rio de Janeioban pedig 1.521 ezer zsákot semmisítettek meg. Ezek ellenére még mindig hatalmas készletek várnak vevőre és a rendkívül csekély kereslet következtében alig van remény arra, hogy a már amúgyis nagyon alacsony árakon el lehet-e adni a készleteknek legalább csak kis részét is.

Csehszlovákia megtiltja a tengeribevitelt?

Itteni tőzsdei körökben híre jár, hogy a csehszlovák kormány az ideiglenesen sikerült rosztermés felhasználása érdekében ez év december végéig megtiltja a tengeri bevitelét és az eddig kiadott engedélyeket felül a jelzett időpontig újabbakat nem ad ki. Ilymódon akarják elérni, hogy a rozsot, valamint a zabot és árpát fokozottabb mértékben használják fel takarmányozási célokra. Különböző vidékekről érkező jelentések szerint Csehszlovákia burgonyatermése, különösen Délcsehszlovákban és Délmorvaországban a nagymértékben fellépett növénybetegségek következtében igen gyengének ígérkezik.

Olaszország buzabevitele

Olaszország augusztusban 41 ezer tonna búzát importált a múlt év hasonló hónapjának 37 ezer tonnás bevételével szemben. Ugyanakkor tengeriből 23 ezer (63 ezer), zabból pedig 225 (18 ezer) tonna volt a bevétel.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Sport

TENISZMÉRKÖZÉS CSIKSZEREDÁN.

Tudósítónk jelenti:
Csikszereda vasárnap látta vendégül Gyergyószentmiklósnak a Székelyföldön előnyösen ismert teniszcsapatát. A mérkőzések nagy érdeklődés mellett, a következő részletes eredménnyel zárultak:
Férfi páros: Borhidesz és Lázár (Gyergyó) verte Gárdost és Verest.
Női egyes: Bresztovszkiné (Csikszereda) verte Alter Gizit.
Férfi egyes: Román (Csikszereda) verte dr. Gaál Alajost.
Férfi páros: Dr. Gaál és Weinstein (Gyergyó) verte Románt és Papot.
Vegyes páros: Barabás Babkó és Borhidesz (Gyergyó) verte Veress Bellát és Gárdost.
Férfi egyes: Gárdos (Csikszereda) verte Weinsteint.
Férfi egyes: Lázár (Gyergyó) verte Papot.
A mérkőzések folyamán a gyergyóiak szebb formát mutattak. Látszik, hogy régebben és

EGY HÍRES SPORTEMBER VISSZAVONULÁSA

Edström (svéd), a nemzetközi atlétikai szövetség elnöke visszavonul. Edström nevet sportkörökben világszerte ismerik.

intenzívebben foglalkoznak a teniszszel, mint a csikszeredaiak, akik viszont a legutóbbi találkozás óta igen sokat fejlődtek.
Itt említhetjük meg, hogy a csikszeredai házi teniszverseny alkalmával a helyőrség tisztikara által kitűzött serleget Veress Bella, míg a férfi egyes díját Gárdos Pál nyerte meg.

Dakrysol-hajtápszer

(Cholesterin, kén, tojásfehérje, növesztő hormonok)

A kopaszság nem csak Önöknek, uraim, kinos és terhes, mert nekünk, a hajspeciálistáknak szintén sok kellemetlenséget okoz. Ha ugyanis pácienseim, vagy a Dakrysol-t használók valamelyikének kopasz feje újra hajjal telik meg, úgy az illető rögtön csodaszernek gondolja a Dakrysol-t és száz meg száz ismerősét és barátját küldi a nyakamra.
Mindegyiknek külön meg kell magyarázzam szóban, vagy írásban, hogy ez a kiváló eredmény csak a páciensek 20 százaléknál következik be, vagyis abban az esetben, ha a hajgyökerek még életreők. 80 százaléka a pácienseknek tehát csalódni fog.
A tanulság az, hogy hajunkat idejében kezdjük ápolni a Dakrysol hajtápszerrel — ebben az esetben úgyszólván garantálni lehet a biztos eredményt: a hajhullás megszűnik, a meglévő haj megerősödik. Ha a kihullott haj utánanő, úgy az a hajgyökerek életképességétől függ.
Dakrysol hajtápszer minden szakmabeli üzletben kapható.

Professor Dr. F. SIGMUND, fiziológ. laboratóriuma, Stuttgart.

Belföldi labdarugó eredmények

Medgyes:
Hargita—MTV 2:0 (0:0). A Hargita biztosan győzött, Binder a szezon legszebb gólját rugta.
Segesvár:
Unirea—STV 2:1 (1:1). Meglepetés az Unirea győzelme, melyet a Hargita 10:0-ra legyőzött.

Laj, baj volt a sulygolyóval

Miért született annyi rekord?

Budapest, október 4.
Vasárnap tartották meg Budapesten a svéd — magyar atlétikai versenyeket, amelyekben feltűnt, hogy a sulydobásban egymásután dobálják a rekordokat. Később azonban órási megdöbbenéssel jöttek rá arra, hogy hiba történt a kréta körül, vagyis a sulygolyó körül.
Valaki tudniillik három olyan sulygolyót csempészett be a pályára, amelyek egyenként 40 dekával voltak könnyebbek az előírtaknál.

A különös család körülményeinek kiderítésére vizsgálatot indítottak s így derítették ki, hogy a hamis sulygolyókat egy svédruhás versenyző vitte a pályára. Ennek azonban személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Tümpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Férfi sportharisnya két szorosán megerősítve, 45 lejért Gross Ferenc harisnyagyárában, Kapu-utca 38. (udvarban). 12532

VESZUNK 5—12.000 literes szesz (benzin) tartányt és hordókat. Transilvania, Odorheiu. 13148

Hálószoba, uriszoba, konyha, képek, dísznövények, dísztárgyak

ELADÓK,
Brassó, Fekete-u. 45 II
Megtéríthetők: d. e. 10—12, d. u. 1/3—5

Széná, szalma nagymennyiségben, zab, árpa eladó; 120 hold birtok haszonbérbe kiadó. Soós Imre hagyatéki gondnok, Dálnok, Háromszék megye. 13149

Motorkerékpár, jó állapotban, új gumikkal, Bosch világítással, Lei 15.500, — anélkül Lei 12.000 eladó, esetleg villany külön. Str. Vasile Alexandri 35. via Fabrica Ci-ment. 13150

Állást nyer

„Marcella” fodrászszalon, București, Bdul. Carol 40., keres viz- és vasondoláló szakmunkásokat. 11054

A nőifodrászat minden ágában tökéletes jártassággal bíró segéd azonnalra felvétetik. „Cosmetica”, București, Boulevardul Elisabeta 56. 13155

Lakás

FODRÁSZÜZLETHELYI-SÉG Weiss Mihály-utca 5. szám alatt, hol jelenleg Szabó Lajos van, december elsejére kiadó. Érdeklődni ugyanott az első emeleten a tulajdonosnál. 13154

KIADÓ A TRANSZILVANIA TELIKERT ÉTTERME Marosvásárhelyen, más célra is értekezhetni: tulajdonosnál, Stefan cel Mare No. 2. levélben: Marosvásárhely C. P. 67. 13153

UTLEVÉL NELKÜL

21 nap Olaszországban

Oktober 20—november 9.

Összköltség Lei 13.400

Jelentkezéseket elfogad:

EUROPA MENETIÉGYIRODA

Brassó, Korona szálloda.

Vegyes

Román nyelvórákat vennék. Mór Ferenc, Brassó, Str. Anton Kovács 20. 13147

Könyvek

A HAZICUKRASZAI KÉZIKÖNYVE, Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztaakat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel. Ára félváson kötésben 40 lej.

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv. stb. Ára színes borítóval 30 lej.

Szerkesztői üzenetek

Törekvő poeta Gyulafehérvár. Nem is annyira dögöök ezek a versek, mint ahogyan Ön képzeli. Inkább az a bajuk, hogy nincs bennük elég erő és — mélység. A mondanivaló sekélyes. — Kalász. A kisebb lélegzetű írása némi simítással jön. A kis regényt a napokban elolvassuk. A B. L. regénypályázatán nemcsak „beérkeztek”, hanem fiatalok is résztvehetnek. Nem a „név” a döntő, hanem a regény. Legyen szerencsénk. — Sz. F. Temesvár. 1. Halász Sándor. 2. Ehhez a témához csak egészen magasról szabad hozzányulni. Nem álszemérem az amellyel az ilyen írásműveket fogadjuk, de éppen azért, mert a tömegek kilencven százaléka álszemérmes, művészi eszközökkel kell az ilyen kérdések be belenyulni. R. A. Oradea. Nagyon szívesen, de nehéz nyilvántartani. Tessék megírni, hogy milyen lappéldányokra volna szükség és azonnal elküldjük. A novellát közöljük. — Vén fás. Hangulatos, szép, meleg vers. A modora egy kissé régies és ez az egyetlen oka annak, hogy nem közöljük. Küldjön frissebb stílusú dolgokat. — Lesz idő. Szentimentális és banális. Tárgyban komolyabb és mélyebb dolgokat várunk Öntől.

Aki egészséges akar maradni és fiatalos ruganyosságát megtartani, testét ápolnia és valamilyen sportot üznie kell!

Egy kitűnő sportorvos a következőkre vonatkozólag tanácsokat ad Önnek:

A sport, mint gyógyszer — Testkultúra — A csecsemő tornája — A gyermek testedző játéka — Az idősebb emberek sportja — Az emberi test — Az izomrendszer — A szív és vérkeringés — A sportolás, öregség és vérnyomás — A vérkeringés és sport — A kövér ember sportja — A fiatal emberek sportja és a tréning — A tüdő és a lélegzés — A levegő tisztasága — A köhögés — A sportolók és a nem sportolók tüdőkapacitása — Az egyes sportágak és a tüdő — Sport és szépség — Csak a kisportolt test szép — A sport emberi diétája nyáron és télen — Az élelmiszerek tápértéke — A bőr — Napfürdőzés — A ruházatkodás — A napfény és levegő, mint gyógytényező — A nemi élet és nemibetegségek — Az idegrendszer — A sport, mint az idegesség gyógyszer — A nyári szabadság — Minden ember részére más sport szükséges. — E műben minden létező sportág feltalálható, így pl.: A gimnasztika — Uszás — Szabadorna — Nyári sportok — Turisztika — Futball — Tenisz — stb. stb.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

E diszmunka nagy alakban, több, mint 200 oldal, hófehér papíron, 42 ábrával illusztrálva, műmelléklettel jelent meg.

Szerzője az ismert budapesti sportorvos, dr. Kellner Dániel.

Kapható a **Ara 99 lej**

Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. (az udvarban)

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: **Lap- és Könyvkiadó Rt., Braşov—Brassó.**